۵۴۳

هفته نامه

بجز اصلاح اراده دیگری ندارم مولانا مودودی

اصلاح ملی

سیاسي، ټولنیزه او فرهنګي اوونیزه

۳۲ مه ګڼه ۱۳۹۳ لمریز کال د قوس لومړی د ۱۳۳۶ هـ ق د محرم ۲۹ د ۲۰۱۴ د نومبر ۲۲ مه

سوله تر هر څه اړینه ده

بی سوادی زنان و اثرات ناگوار آن در زندگی

د واک دشراکت فارموله د بحران حل او که په خپله یو بل بحران؟!

"بهرني دوستان" په افغانستان کې د چا په ګټه کار کوي؟

گسترش روابط تجارتی با پاکستان؛ به نفع افغانستان یا به ضرر آن؟

صورتهایی از لذت عبادت

اصل این است هر عبادتی که انسان مؤمن را به خدا نزدیک گرداند، لذت و حلاوت خود را خواهد داشت که ما در اینجا برخی از انواع لذت عبادت را بیان می‌کنیم.

۱- لذت ایمان: ایمان دارای لذتی است که هیچکدام از لذایذ دنیای فانی با آن قابل مقایسه نیست. از انس روایت است که پیامبر فرمود: (ثلاث من کن فیه وجد بهن حلاوة الإیمان)؛ سه چیز درهر کس موجود باشند به حلاوت ایمان رسیده است. پس ایمان دارای طعم و حلاوتی است که توسط دل چشیده می‌شود؛ چنانچه شیرینی طعام و شراب با دهان چشیده می‌شود. ایمان نیرو و غذای دل است.

۲- لذت عبادت: نماز دارای لذت بزرگی است که پیامبر اکرم بدان دست یافته است. چنانچه درحدیث آمده که انس بن مالک روایت نموده که رسول اکرم فرمود: در دنیا سه چیز نزد من محبوبند: زن، بوی خوش، نماز که نور چشمم است. بهمین خاطر نبی اکرم هنگامی که به بلال می‌گفت: ای بلال پا شو و توسط نماز ما را به آرامش برسان! به لذت نماز دست می‌یافت.

۳- لذت قیام اللیل: در اثر از نافع بن عمر آمده که می‌گوید: روزی مادرم به خوابم آمد و رو به من کرد می‌خواهم تو را درخواب ببینم پسرم! من هم در جوابش گفتم: مادر جان قسم به خدا هنگامی که شب بر من وارد می‌شود، می‌ترسم بگذرد و من نتوانم در آن، حاجت خود را بر آورده سازم (بهمین خاطر بگذار شب‌ها نخوابم و به مناجات خدا بپردازم.) .

۴- لذت تلاوت و خواندن قرآن: عثمان بن عفان می‌فرماید: اگر دلی سالم داشته باشیم هرگز از خواندن قرآن سیر نخواهیم شد. چطور دوستدار از سخن کسی سیر خواهد شدکه مطلوب و هدفش است.

۵- لذت انفاق در راه الله جل جلاله: انفاق در راه الله، لذت و حلاوت خاص خود را دارد. ابوطلحه چنانچه بخاری و مسلم روایت می‌کنند به این لذت رسیده است آنگاه که ارزشمندترین مال خود را در راه خدا انفاق نمود. و این لذت را ابو دحداح چشیده است آنگاه که تمام مزرعه‌اش را در راه الله انفاق نمود.

٦- لذت طلب علم: امام شاطبی می‌فرماید: در طلب علم لذتی هست که با هیچیک از لذت‌ها قابل قیاس نیست؛ چرا که طلب علم نوعی استیلا بر معلوم است و نفس‌ها بر محبتِ استیلا و غلبه آفریده شده‌اند. و دل‌ها بسوی آن تمایل پیدا می‌کنند. که این لذت را اربابان علم خوب درک می‌کنند. ابن‌جوزی می‌گوید: حلاوت طلب علم نزد من از حلاوت عسل لذتبخش‌تر است! در زمان کودکی چند قرص نان خشک را با خود بر می‌داشتم سپس به دنبال طلب علم به راه می‌اُفتادم و بر سر آبی می‌نشستم، لقمه‌ای نان! می‌خوردم و جرعه‌ای آب، می‌نوشیدم. اینهمه سختی مرا از لذت طلب علم، دور نساخت.

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمنی، چهار راهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفتر مرکزی جمعیت اصلاح. تیلفون: ۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵/ ۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار: موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهر نو، چهار راهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر،

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت الله نظرمنزل۲ دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال‌آباد، نارنج باغ، عبدالحق مبنه، (دکابل د موټرو اډه) د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ټیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

جلال اباد- اسحاقزی مارکیټ، لاندې منزل، اصلاح افکار تلپفون: ۰۷۹۳۷۷۸۸۸۱

کندهار: نوی ښار، د هرات سړک، د سړي جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه رح تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر د تلپفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ ـ ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لغمان: مهترلام ښار، حمزه مارکیټ تیلفون: ۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: جاده بانک خون، بالا تر از تالار قمر، گذر هشت بهشت، انجمن اخلاق و معرفت تیلیفون: ۰۴۰۲۳۵۵۹۰

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ /۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع، کتاب فروشی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محمدآغه، واغجان بازار، پهلوی کلنیک حسین خیل، تیلفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیا: د گردیز ښار، مرکزي چوک، د نی نمایندگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزي طبي لابراتوار دوهم پور د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر د اکتر محمد گلاب: ۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶/ ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸

فراه: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحید ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر

پیشور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلفون: ۱۵۸۵۲۷۹۵

شماره مسئول توزیع: ۰۷۸۵۴۲۹۱۱۳

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش فرهنگی و نشرات

هفته نامه اصلاح اونیزه

د اسلام د اصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

رئیس هیأت تحریر:

احمد ضیاء رحیمزی

مدیر مسؤول

محمد شعیب قریشي

اعضاء هیأت تحریر:

نقیب الله حمید
عبدالفتاح جواد
محمد اکبر مؤحد
ډاکټر وحید الله مصلح
عزیز احمد حنیف

همکاری نقدی تان به ما بفرستید

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

سرمقاله

سوله تر هرڅه اړینه ده

له آزادۍ راډیو سره د پخواني ولسمشر ښاغلي حامد کرزي مرکه ډېر داسې ټکي لري چې په افغانستان او سیمه کې د امریکایانو اصلي موخې په ګوته کوي او دهغوی له دوه مخیزه سیاست نه پرده پورته کوي.

د کرزي په وینا چې په هېواد کې د خصوصي امنیتي شرکتونو جوړېدل او د غربیانو له لوري د هغو مرسته په هېواد کې د نا امني او یو متوازي قوت د رامنځ ته کېدو سبب شول.

په داسې حال کې چې دا ګونګوسی ؤ، چې ګواکې نوي ولسمشر امریکایانو ته یوځل بیا د شپې له لوري د عملیاتو اجازه ورکړې ده، ولې د ولسمشر د دفتر له لوري ددې خبرې ردول یوه اندازه خلک ډاډمن کړل.

ولسمشر محمد اشرف غني باید د تېر ولسمشر له تجربو بشپړه ګټه پورته کړي او داسې نه شي چې هریو دې خپلې تجربې کوي او کله چې په اصلیت وپوهېږي نو د ولسمشري دوره یې پای ته رسېدلی وي.

مونږ په وار وار دا خبره کړې ده چې امریکایان دلته د سولې راوستلو لپاره نه بلکې د جګړې د اوږدلو لپاره راغلي دي او یوازې جګړه ده چې ددوی موخې پکې ترلاسه کېږي او ددوی د شتون لپاره یوه غټه پلمه ده، نو دهمدې لپاره داسې کړنې ترسره کوي چې افغانان نور هم له حکومت او دولت سره فاصله پیدا کړي او د افغانستان د پرمختګ، امن او یووالي مخه ونیول شي.

نن هم ځیني پردۍ پاله کړۍ لکه: د پخوانیو شوروي پلوه کمونیستانو په څېر چې د شوروي دوستي یې د وطن دوستۍ نښه ګڼله، دوی هم د امریکا د هرې کړنې نه ننګه د هېواد دوستۍ نښه ګڼي او پر امریکا نیوکه د ملي منافعو خلاف ګڼي.

په تېرو دیارلس کلونو کې په افغانستان کې سره له دې چې امریکایانو هرڅه په خپله ولکه کې لرل، په هېواد کې یې د مختلفو سیاسي، نظامي، د مدني ټولنو په نامه او ځینو رسنیو په لاس کې نیول له لارې یو متوازي حکومت جوړ کړی ؤ چې تر ننه یې هم رېښې همغه شان قوي دي او په هره مسئله کې د امریکا ننګه کوي او هېواد د بې ثباتۍ لور ته بیایي.

نوي ولسمشر نه د خلکو هیله داده چې تر هرڅه لومړی د سولې خواته خپل پام واړوي او هغه څېرې، ډلې، ټولنې او امنیتي شرکتونه خلکو ته وروپېژني چې دنورو په ګټه د هېواد د ملي ګټو او پرمختګ پر وړاندې د پردیو په ګټه خنډ دي، تر هغو چې په هېواد کې رښتینې سوله نه وي راغلي تر هغو به نه دا هېواد پرمختګ وکړي، او نه به د پردیو له لاس وهنو او په امن کې شي.

په حکومت کې دننه ځنې کړۍ هم داسې دي چې نه غواړي له مسلحو مخالفینو سره سوله وشي، ځکه چې ددوی ګټې په دې کې دي چې په یوازې سره په حکومت کې ځنې چوکۍ ولري، که هغه ددې هېواد د بربادۍ په بیه هم وي، خو چې یوازې ددوی شخصي ګټې تضمین وي، نو په یوه او بله پلمه د سولې دخبرو مخالفت کوي.

نو لکه څنګه چې ولسمشر په وار وار وعده کړې ده باید د سولې په راوستلو کې جدي او ګړندي ګامونه اوچت کړي او ددې کار لپاره داسې څېرې رامنځ ته کړي چې په رښتینې توګه ددې کار جوګه وي، نه هغه چې په تېر پېر کې یې هم په یوطرفه ډول د هغه او دغه او شخصي مصلحتونو له مخې کار کولو چې هېڅ پایله یې نه لرله او لاهم هېواد د بې امنیتۍ پر لوري حرکت وکړ.

د واک دشراکت فارموله
د بحران حل او که په خپله یو بل بحران؟!

عبدالفتاح جواد

د ملي وحدت حکومت له جوړېدو سره ملت ته دا هیله پیدا شوه چې ممکن هېواد مو له سیاسي او اقتصادي بحران نه کرار کرار ووزي او د هغو وعدو د عملي کولو وخت راورسېږي چې د ټاکنیزې سیالۍ په کمپاینونو کې د ولسمشرۍ کاندیدانو کړې وې، ځکه اوس خو دواړه په واک کې دي او د هېواد چارې پرمخ وړي.

اما تر اوسه چې د واک پر شراکت د شوې معاهدې او تړون نه میاشتې تېرېږي، هغه ډېره اساسي قضیه چې د کابینې تشکیل او جوړښت دی هم یو طرفه شوې نه ده او دغې قضیې ته د ګمارل شوي کمیسیون غړي هم وایي چې د واک پر وېش، د کابینې پر جوړښت، د وزارتونو، ریاستونو او سفارتونو پر وېش ناندرۍ روانې دي او خبره همداسې پسې غځېږي.

له دې واقعیت نه سترګې نشو پټولای چې ملت مو د هرې ورځې په تېرېدو سره مایوسه او نهیلۍ کېږي، هغه هیلې چې د ملي وحدت حکومت په پیل کې موجودې وې، بیرته مړاوې شوې دي، ځکه چې هغوی ویني، د واک د شراکت په فارموله کې شریک لوري داسې سره ټینګ دي چې یوبل ته تېرېدنه نلري، د لویو وزارتونو نه نیولې تر عادي ریاستونو پورې به دوی سره وېشي او که نه نو خبره به بیرته کشمکشونو او لانجو ته وزي، دوی داسې انګیري لکه چې واک یې په غنیمت نیولی دی، حال دا چې ملت د ستونزو په ګرداب کې ساه ورکوي، نا امني او چاودنې ورځ تر بلې ـ هغه هم په پایتخت کې ـ په زیاتیدو دي، تجارت او سوداګریز کاروبار په ټپه ولاړ دی، د بیارغونې او انکشاف پروژې له ځنډ او خنډ سره مخ دي، وزیران، والیان او ټول چارواکي سرپرست او نیمه سلب صلاحیت دي، ټول نوې کابینې ته سترګې پر لاره دي.

مونږ په ټینګار سره وایو چې زمونږ سیاستوال په ځانګړې توګه په واک کې شریک لوري دنده لري څو دغه بحراني حالت ته د پای ټکی کېږدي، دغه د بې باورۍ کیفیت ختم کړي، هېواد او ملت په نظر کې ونیسي او دښمنانو ته دا چانس ور نه کړي چې بحران وهلی هېواد مو نور هم په اور واړوي.

مونږ د وضعیت د ښه کېدو او غوره راتلونکي په لور د ګام اخیستلو په خاطر څو مشورې لرو چې په ځانګړې توګه د کابینې د جوړښت پر مهال په پام کې ونیول شي:

کار اهل کار ته سپارل:

په ماضي کې زمونږ د هېواد ستره ستونزه دا وه چې دلته واک، کار او دولتي پوستونه د یو شمېر مجبوریتونو له مخې وېشل شوي دي، یوه ګوند، یوې ډلې، یوه شخصیت ته د نظام یوه برخه سپارل شوې ده، نو هغه به ورته وړ کسان درلودل او یا هم نه، خو دا چې اوس یې په وېش کې وړي دي، نو باید ورسره وي، او که داسې به ونه شول نو بیا به امن، استقرار او نظم تهدید وو، اما تردې وروسته باید داسې ونشي او هره دنده، وزارت او ریاست داسې چاته ورکول شي چې هغوی پکې تخصص، وړتیا او ظرفیت ولري.

فساد او مفسدینو سره مبارزه:

له فساد سره مبارزه هم شرعي مسئوولیت دی او هم د وخت او مصلحتونو غوښتنه ده، له بده مرغه زمونږ په نظام کې فساد ریښې ځغلولې دي او هېڅ کار له رشوت، بډو او پیسو ورکولو پرته نه کېږي، له واک نه ناوړه استفاده، واسطه بازي، په خپل قوم او کورنۍ د واک وېش، د ځمکو غصب او داسې نورې ګڼې ستونزې شته چې باید مخه یې ونیول شي، په تېرو دیارلسو کلونو کې د فساد له امله مونږ ټول خارجي کومکونه او مرستې هسې په سیند لاهو کړې او هغه زیاتره د څو بهرنیو کمپنیو او شرکتونو او داخلي باندونو ترمنځ ووېشل شوې، چې یو ډول طبقاتي نظام یې هم رامنځته کړ، یو شمېر د مال او شتمنۍ د ډېرښت نه په تکلیف دي او یو غټ شمېر بیا د ژوند اساسي ضرورتونه هم نشي پوره کولی.

د دیني او ملي ارزښتونو ساتنه:

افغان مسلمان ولس د تاریخ په اوږدو کې په اثبات رسولې ده، چې عقیده، باورونه او ارزښتونه یې سره کرښه ده، وړی او تږی صبر کولی شي اما د دیني او ملي ارزښتونو د ساتنې په اړه حساس دی، په همدې موخه یې یو نیم میلیون قربانۍ هم ورکړې دي، نو ځکه خو دا باید د نظام په لوړو او اساسي موخو کې وي، چې له دیني او ملي ارزښتونو څخه پاسداري او ساتنه وکړي، داسې څوک چې پدې اړه تېروتنه او سهل انګاري کوي، په کار ونه ګماري، د کار سپارلو پر مهال د تخصص ترڅنګ تعهد ته هم وګوري او د دواړو خصوصیتونو درلودونکو خلکو ته په لومړیتوب قایل شي.

د سولې ټینګښت:

امن او کراري د ژوند له اساسي اړتیاوو څخه دي، که امن نه وي، نو هېڅ مثبت کار نه کېږي، نو په همدې خاطر دولت باید د جګړې د پای ته رسولو، ټول افغانان په یوه میز کینولو او د بین الافغاني تفاهم ایجادولو ته زیاته توجه وکړي، د تېرو دیارلسو کلونو تجربې ثابته کړه، چې وینه په وینه نه وینځل کېږي، بلکې سترې سترې لانجې او کشمکشونه هم په خبرو او تفاهم حل شوي دي، د لسیزو جګړې د خبرو او سیاسي دیالوګ په پایله کې په سوله او امن تمامې شوې دي، نو ځکه خو باید د سولې ټینګښت ته ډېره توجه وشي.

مونږ له لوی او متعال الله جل جلاله څخه هیله لرو چې زمونږ هېواد ته سوله او امن راولي، جګړه پای ته ورسوي، او دا توفیق راکړي چې په خپلو مټو او خپلو ارادو خپل هېواد جوړ کړو.

گسترش روابط تجارتی با پاکستان؛ به نفع افغانستان یا به ضرر آن؟

گروپ رسانه یی اصلاح- نعمت الله عزیزی

در جریان اولین سفر رئیس جمهور محمد اشرف غني به اسلام آباد، از عقد چند پیمان تجارتی و گسترش روابط تجارتی بین دو کشور نیز بحث بعمل آمد، داکتر عمر زاخیلوال مشاور اقتصادی رئیس جمهور که دراین سفر شامل بود گفته است که در جریان این سفر موافقنامه مشخص در قبال گسترش تجارت بین دو جانب ،منعقد گردید که به اساس آن تجارت بین دوکشور بیشتر خواهد شد و میزان کنونی تجارت بین دو کشور که حالا دونیم میلیارد دالر امریکایی است، به پنج میلیارد دالر افزایش خواهد یافت، همچنان لاری های افغانستان می‌توانند تا بندر تجارتی کراچی، رفت آمد کنند، که برای عملی شدن این موافقتنامه قید زمانی تعین شده و در ظرف یکماه آینده مشخص خواهد شد که این توافقات عملی شده اند یا نه؟گروپ رسانه ای اصلاح در این مورد با کارشناسان اقتصادی ومعاون اتاقهای تجارت وصنایع صحبت های داشته که جا دارد خلاصه بحث را با شما شریک سازیم.

افزایش تجارت افغانستان با پاکستان:

همان گونه که یاد آورشدیم در این سفر رئیس جمهور موافقه شد که تجارت بین هردوکشور به ۵ میلیارد دالر برسد؛ سوال اینست که آیا این کار باعث نخواهد شد که کالاهای پاکستانی در بازار های افغانستان از حد بیشتر شود؟ سیف الدین سیحون استاد پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل در همین مورد می گوید:" بدون شک که این کار باعث افزایش کالاهای پاکستانی دربازار های افغانستان خواهد شد، ولی قبل از این هم تجارت بین دوکشور به اندازه سه تا چهار میلیار می رسید که به گونه صحیح ثبت وراجستر نمی گردید."

به باور وی پیش از این هم کالاها به گونه ای قاچاقی تبادله می شد، حال که این پروسه با درنظرداشت منافع هر دوطرف قانونی شود بهتر خواهد بود.

به نظر آقای سیحون، افغانستان باید در پهلوی واردات، سطح صادرات خود را هم افزایش دهد که در آنصورت نفع بیشتر بدست می آید.

محمد یونس ابراهیمی استاد پوهنتون وکارشناس مسایل اقتصادی به این نظر است که موافقتنامه های که در بخش اقتصادی منعقد می گردد، تمام طرفها اولتر از همه در آن منافع خود را درنظر می گیرند.

به باور وی ازیک سو این کار خوب و به اقتصاد هر دو کشور مفید خواهد بود ولی از سوی دیگر در بازارهای افغانستان کالا های پاکستانی بیشتر خواهد شد.

به گفته ابراهیمی دربین کشورهای همسایه، پاکستان در صدر قرار دارد که ما از کالاهای آن استفاده می کنیم، که در این کار پاکستان می تواند منافع بیشتری بدست بیاورد.

استاد ابراهیمی می افزاید که در قرار داد های منعقد شده تجارتی باید به منافع افغانستان توجه شود، و چون افغانستان کشور محصور به خشکه است، اگر کالاها را از کشورهای دیگر وارد می کند برایش قیمت تمام می گردد.

به باور این کارشناس مسؤولین اداره نورم واستندرد و وزارت صحت عامه افغانستان باید به کیفیت اجناس مصرفی توجه بیشتر داشته باشند، چون در گذشته بیشتر اجناس بی کیفیت وارد بازار های افغانستان می گردید.

خان جان الکوزی معاون اتاقهای تجارت وصنایع که در این سفر با رئیس جمهور اشرف غنی همراه بود دراین مورد می گوید:" دراین سفر موافقتنامه های به امضاء رسید که به اساس آن سطح تجارت بین هر دوکشور به پنج میلیارد دالر بالا خواهد شد."

وی می افزاید تا حال که افغانستان تنها واردات داشت پس از این سطح صادرات آن هم بالا خواهد رفت که اموال افغانی هم به کشور چین صادر شود واین موضوع به نفع هر دوکشورمی باشد.

به باور وی ما به موادی ضرورت داریم که پاکستان آنرا تولید می کند وهمچنان پاکستان نیز به بعضی از مواد ماضرورت دارد.

الکوزی می افزاید که تاحال یک سلسله تجارت غیر قانونی بین دو کشور، جریان داشت که پس از این تلاش ما این است که این تجارت را قانونمند سازیم.

آقای الکوزی درادامه صحبت خود می گوید:" قبل از این میوه جات افغانستان به نام پاکستان به کشور های دیگر صادر میشد که باید این کار متوقف شود وبه نام خود افغانستان و با نشانه ای این کشور فرستاده شود."

رفت و آمد مستقیم عراده جات تجار افغانی تا بندر کراچی:

استاد سیف الدین سیحون استاد پوهنځی اقتصاد در مورد اینکه حال یک بار دیگر این موافقتنامه تازه شده که عراده جات باربری تجاران افغانی، بشکل مستقیم به بندر کراچی بروند واز آنجا هم اجناس مورد ضرورت خود را وارد کند؛بادر نظر داشت کار کرد قبلی پاکستان چه اطمینانی وجود دارد که این بار این وعده ها عملی شود؟ اظهار داشت:" قبل از این هم جانب پاکستان مشکل آفرین نبود، بلکه شرایط وضع شده مشکل ساز بود که باید ترانسپورت جهت افغانی به معیارها جهانی برابر وموتر های تجاران افغانی بیمه باشند، ولی متأسفانه تجاران افغانی این شرایط را در نظر نمی گرفتند.

به باور سیحون اگر تجاران افغانی ترانسپورت خود را به سیستم تی آی(آر) یا سیستم ترانسپورت جاده ای بین المللی عیار سازند؛ هیچ کشور حق ندارد که اجازه ترانسپورت برایش ندهد.

آقای سیحون خوشبین به نظر نمی رسد وبه این نظر است که افغانها در آینده هم شاید نتوانند شرایط این موافقتنامه را عملی کنند واز این گونه موافقتنامه ها استفاده اعظمی نمایند.

این استاد اقتصاد می افزاید که باید ما کمبودی خود را بپذیریم که راننده گان ما با مقرارات عیار نبوده و راننده گی را هم بشکل عنعنوی آموخته اند، نه به شکل معیاری.

محمد یونس ابراهیمی کارشناس مسایل اقتصادی و استاد پوهنتون خصوصی سلام، دراین مورد به این نظر است که این هم یک قدم نیک است که کالا ها مستقیما از بندر کراچی وارد افغانستان شود،و فواید آن به تجار افغانی برسد.

به باور وی اینکه جهت پاکستان تا چه حد به وعده های خود عمل می کند، برمی گردد به کسانی که مسئولیت تعقیب عملی شدن موافقتنامه ها را به عهده دارند، آنها باید وقت به وقت این مسایل را زیر نظر داشته باشند ومشکلات هر جانب را با آن مطرح سازند.

به نظر آقای ابراهیمی اگر این موافقتنامه ها عملی شود فواید بیشتر نصیب افغانستان خواهد گشت و تجاران افغانی خواهند توانست که میوه های افغانستان را به کراچی، هند وحتی به بازار جهانی برسانند.

ولی آقای خان جان الکوزی دراین مورد مشکل را دو طرفه می داند، یکی این که ترانسپورت کشور ما معیاری وبرابر به استندر های جهانی نیست وبه اساس موافقت نامه قبلی باید موتر های تجار افغانی بیمه می بود؛ و باید این مشکل حل گردد.

آقای الکوزی حکومت افغانستان را ملامت می کند که نتوانست شرایط وضع شده را تطبیق کند.

معاون اتاقهای تجارت وصنایع می افزاید جانب پاکستان هم این شرط های را که در موافقنامه قبلی وضع شده بود،عملی نتوانسته است باید آنها هم این شرایط را پوره سازند.

علاقمندی سرمایه گذاران پاکستانی در افغانستان:

سیف الدین سیحون استاد پوهنتون کابل در مورد علاقمندی سرمایه گذاری، سرمایه داران پاکستان وتاثیر آن بر تجارت در افغانستان می گوید:"ما در باره سرمایه گذاری قانونی داریم که هر کس با درنظر داشت آن می تواند سرمایه گذاری کند؛وما به سرمایه گذاری در کشور خود ضرورت داریم که بر تولیدات افغانستان تاثیر مثبت دارد."

به باور وی اینگونه سرمایه گذاری ها میتواند منافع مشترک را ایجاد کرده وبر امنیت وسیاست هم تاثیر مثبت داشته باشد.

آقای سیحون می افزاید که ما باید این توانایی را داشته باشیم، که در پرتو قانون، سرمایه گذاران را تا یک حدی کنترول کنیم.

همچنان محمد یونس ابراهیمی استاد پوهنتون سلام وکارشناس اقتصادی در همین مورد می گوید:" درسرمایه گذاری منافع هر دو جانب مطرح می باشد؛ وقسمی که در اقتصاد یک اصل است که هر کس تلاش دارد تا با سرمایه کمتر فایده بیشتر بدست بیاورد، به همین لحاظ، سرمایه گذاری پاکستان در افغانستان منافع دو طرفه خواهد داشت."

ابراهیمی به ادامه صحبت خود می افزاید که اگر حکومت بتواند درسالیان آینده در عرصه زراعت سرمایه گذاری خارجی وداخلی را جذب کند بسیارمفید خواهد بود.

خان جان الکوزی نیز در همین مورد می افزاید:" بر علاوه امضای موافقتنامه های تجارتی تشویق تجاران پاکستانی هم یکی از اهداف این سفر بوده است."

به گفته وی، خوشبختانه سرمایه گذاران پاکستانی هم علاقمندی نشان دادند تا در افغانستان بخصوص در شمال افغانستان، که ازلحاظ امنیت وبرق شرایط برای سرمایه گذاری آماده است، سرمایه گذاری کنند واز همان جا تولیدات خود را به آسیای میانه صادر کنند.

به باور الکوزی، بایدسرمایه گذاران پاکستانی در بخش زراعت هم سرمایه گذاری کنند؛ که این کار باعث رشد اقتصاد درکشور میشود، و به مردم زمینه کار مساعد شده و تولیدات بیشترخواهد.

نگرانی ازعملی نشدن این توافقات و موقف احتمالی حکومت افغانستان :

سیف الدین سیحون درجواب این پرسش ما که اگر باز هم پاکستان در عملی کردن وعده ها خود، صداقت نشان ندهد حکومت افغانستان در آنصورت چگونه موقفی اتخاذ خواهد کرد با یک آه سوزناک گفت:" متأسفانه حکومت افغانستان هیچ کاری کرده نمی تواند و در گذشته هم یک موقف بسیار ضعیف را اختیارکرده بود."

به نظر این کارشناس اقتصادی پاکستان یگانه کشور نزدیک ویک راه آسان برای تجاران افغان است، که هیچ بدیلی ندارد، افغانستان هیچ موقف در برابر پاکستان گرفته نمی تواند بخاطر اینکه به آن محتاج است.

به باور این استاد اقتصاد تا حال پاکستان هیچکدام موافقتنامه خود را عملی نکرده است وما در آینده هم امید این را نداریم که این وعده های خود را عملی کند.

آقای سیحون اینرا هم گفت که تا وقتیکه با پاکستان جنجالهای سرحدی حل نگردد قرارداد ها و موافقتنامه ها نمیتواند مشکلات را کاهش دهد.

استاد محمد یونس ابراهیمی نیز باکارشناس قبلی در این رابطه هم نظر است و می گوید که افغانستان در طول سالیان گذشته دریک جایگاه ضعیفی قرار داشته است، و جواب ندادن به کشور های که خلاف موافقتنامه عمل می کند باعث شده است که آنها جرائت بیشتر پیدا کند، وافغانستان متضرر شود.

استاد ابراهیمی یک راه حل را در این هم می داند که قبل ازعقد موافقتنامه ها اول شرایط عملی شدن آن آماده شود که برای جهت دیگر بهانه خلاف ورزی موجود نباشد.

خان جان الکوزی معاون اتاقهای تجارت وصنایع، با آنکه جواب به این پرسش را قبل از وقت می داند ولی می افزاید:" با تأسف که در طول سیزده سال گذشته پاکستان به وعده های خود پابند نبوده است که حال هم این تشویش موجود است."

الکوزی امیدوار است که حکومت جدید در قبال موضوعات جدی باشد واز راهای گوناگون بر پاکستان فشار بیاورد.

به باور این مسئول اطاقهای تجارت وصنایع امکانات فشارافغانستان محدود است چون به قول وی ما به مواد غذای وغیره ضرورت داریم که بیشتر از ۴۰ فیصد واردات ما از طریق پاکستان است.

الکوزی می گوید که اگر ما به عمل بالمثل می پردازیم و بر تجار پاکستانی فشار می آوریم، خود تجاران افغانی ما شکایت می کنند که در آنجا هم با آنها عمل بالمثل صورت می گیرد.

اما الکوزی برخلاف سایر کارشناسان به این باور است که حکومت افغانستان هم گزینه برای فشار دارد وبه گونه مثال می گوید گازی که به پاکستان از آسیای میانه از خاک افغانستان میگذرد، افغانستان می تواند آنرا مسدود کند.

ولی به نظر آقای الکوزی بهتر است که از راه های بین المللی بر پاکستان فشار آورده شود که در راه تجارت موانع ایجاد نکند. پایان

"بهرني دوستان"

په افغانستان کې د چا په ګټه کار کوي؟

عبدالرزاق حبيبي

نوي افغان ولسمشر په خپلو بهرنيو سياسي سفرونو کې لومړی سفر چين او عربستان ته وکړ، له لويديځ او ختيځ سره د اړيکو ساتلو او تعادل په برخه کې يقينا، چې دا سفر ډېر ارزښتمن ؤ او له چين څخه د افغانستان د سياسي، اقتصادي او ټولنيزو مشکلاتو په حل کې د ډېر څه هيله کېدی شي، ځکه د چين هېواد سياست تر اوسه اقتصادي سياست دی او جګړه ايز او نظامي سياستونه يې لا تر اوسه يا خو ځنډولي او يا هم لا ورته داخلېدل په ګټه نه ښکاري.

افغان دولت په افغانستان کې د ټولو ناخوالو سرچينه او لاملونه بهرني ګڼي او په سر کې يې ګوته پاکستان ته نيسي، بلخوا چين او عربستان له پاکستان سره ژورې اړيکې لري او له همدې لامله، افغان ولسمشر هم همدې هېوادونو ته ځکه سفر وکړ، تر څو ددې قوي دوستانو له لارې په پاکستان فشار راوړي، ترڅو يې ورسره "مرور ورونه" پخلا کړي، ځکه د دوی په اند ياد هېوادونه کولی شي، چې په دوی فشار وارد کړي، خو د دولت مخالفين د خپل استقلاليت خبره کوي او ځان د هېچا تر فشار لاندې نه ګڼي.

په افغانستان کې يوه ستره او عمده ستونزه دا ده، چې ددې هېواد د چارواکو په اصطلاح د بهرنيو دوستانو څخه نيولې بيا آن ترافغاني دولتي چارواکو هېڅوک هم د خدای د رضا په خاطر د افغانستان د سرلوړی او په خپلو پښو ودرېدو لپاره منډه نه وهي.

په اصطلاح بهرني دوستان له افغانستان سره خپلې هر ډول اړيکې د نورو قدرتمندو هېوادونو له نظره ګوري، که په افغانستان کې د دوی لخوا د خپل مصلحت په سرته رسولو کې له افغانستان بهر کوم دوست نه خفه کېده، نوافغانانو ته په سترګو کې د خاورو ورشيندلو لپاره يوه پروژه پرمخ بيايي او چې کله يې خپل مصلحت ختم او هدف ته ورسېدل نو په هماغه ځای کې يې پرېږدي، چې ښه مثال يې په کندهار کې د کاناډا لخوا د يو برېښنا د بند جوړول دي، چې نژدې ۷۰ فيصده کار يې پرمخ بېولی دی، خو د هدف د ترلاسه کولو وروسته يې کار په هماغه ځای کې په ټپه ودرېدلی او د هغه بند له رغونې يې خدای پاماني کړې ده.

هغه مکار بهرني هېوادونه، چې ځانونه د افغانستان دوستان ګڼي او يوشمېرپه لويديځ کې لوی شوي غوليدلي افغانان يې لا هم په خبره باور کوي، هېڅکله له دې هېواده سره په رښتيني توګه دوستان نه دي، ځکه دوست د دوست عزت غواړي نه سپکاوی، خو همدې بهرنيو دوستانو په تېرو ۱۳ کلونو کې افغانان تر کومې اندازې سپک کړل؟ افغانستان په اداري فساد کې اول شو، د مخدره موادو کرکيلې ته يې لاره هواره او زمينه يې ورته مساعده کړه، ويل کېږي، چې په جنوبي ولايتونو کې به چې کله د کوکنارو د کرکيلې وخت شو، نو د بهرنيو ټولې پروژې به ځکه په ټپه ودرېدې تر څو خلک ددې بد بوټي کرلو ته اړ شي او فصل او حاصل يې په اسانه ترلاسه کړي، د کوکنارو د فصل له ختمېدو سره به بهرنۍ پروژې هم بېرته پيل شوې.

بهرني دوستان لا هم ځان هغو هېوادونو ته ژمن ګڼي، چې افغان دولت يې خپل دښمنان ګڼي، ځکه دوی دلته له راتګ مخکې له هغوی سره يو شمېر توافقات کړي دي او دا هېوادونه له هغو هېوادونو سره له ټکر او ډغرو وهلو څخه په وېره کې دي، د ستراتيژيک تړون وروسته ټولو افغانانو هيله لرله، چې د ګاونډيو راکټي حملې او په افغاني خاوره تېری به بند شي، خو هېڅ هم ونه شول، ځکه بهرنيو دوستانو ته ګاونډيو هېوادونو له افغانستان څخه ډېر ارزښت لاره، او له هغوی سره اړيکې ورته تر افغانستان ډېرې مهمې وې.

د حامد کرزي وروستۍ مرکه د پورته ټولو خبرو ښه شاهده ده، هغه چې د هېواد د تر ټولو لوړپوړي چارواکي په توګه اعتراف کوي، چې د ستونزې او د افغانستان ددې بربادۍ او بدبختۍ کيلي له پاکستان او امريکا سره ده، هغه چې وايي چې امريکا پر افغانستان فشار راووړ، چې بهرنی سياست دې د پاکستان په خوښه پرمخ بوځي، خو د بهرنيو دوستانو افغاني همکارانو ته دا هر څه ځکه چټيات ښکاري، چې د هغوی ميليون ډالري پروژې له يادو هېوادونو سره په تقابل کې له ګواښ سره مخ کېږي.

ډېری افغانان تر هغه افغانستان او د هغه ګټو ته ژمن دي، چې تر څو يې له دې هېواده د يوې پيسې د شکولو وسه وي، او يا يې هم ترې ترلاسه کولی شي، چې کله يې ترې هغه ګټه وشکوله، بيا هماغه متل شي، چې وايي شپه کوه او حجره...

دا د لرې تاريخ نه بلکې د لنډو تېرو څو کلونو مثال دی، پرون يې پارلمان ته ويل، چې "که خدای ناخواسته د ولسمشر يو وېښته ته هم زيان ورسېد نو مونږ به

بیا څه کول؟" خو چې کله یې دنده له لاسه ورکړه، بیا یې همدا ولسمشر خلکو ته خاین ښوده، هغه یې فریبکار د هغه اوښکې یې د تمساح اوښکې او... ښودلې، بل، چې تر پرونه یې د پارلمان او دولت تنخوا خوړه، په هماغه دولت کې ناست وو، او د دولت د درې ګونو قوو څخه د یوې غړی ؤ نو هېڅ خبره نه وه، او چې کله یې په دولت کې خپل صلاحیت، مادیات او... له لاسه ورکړل دومره تند شو، چې آن د دولت وسله وال مخالفین یې په نسبت ډېر نرم وو.

داسې ډېر مثالونه شته دی، چې که هر یو یې دلته بیان کړو، شاید یو کتاب ترې جوړ شي، خو زمونږ د افغانانو یوه ستره ستونزه داده، چې د نورو له ښو او د خپلو تېرو بدو څخه عبرت نه اخلو، دلته هغه متل دروغ دی، چې مار خوړلی له پړي هم وېرېږي، دلته ډېر خلک چې یوځل مار وچیچي بیا یې هم راواخلي او په لستوڼي کې ځای ورکړي، هغه ملتونه، چې له خپل تاریخ څخه عبرت نه اخلي همېشه همداسې تیندکونه خوري، لکه نن، چې زمونږ ملت خوري.

که سوله غواړو باید له نورو یې زده کړو، نورو ملتونو څنګه خپلو کورنیو جګړو ته د پای ټکی ایښی دی، هغوی څنګه په خپل هېواد کې د جګړې اور سوړ کړی دی، لرې نه بلکې په نږدې تاجکستان کې څنګه کورنۍ جګړې ختمې شوې؟ ددغه هېواد یو وسله وال مخالف عبدالله نوري ډېر کلونه د خپل هېواد له نظام سره په جګړه بوخت ؤ، حکومت ورسره نېغ په نېغه خبرې پیل کړې او د هغه د غوښتنو په اړه یې ترې پوښتنه وکړه؟ عبدالله نوري د نورو وړو غوښتنو تر څنګ یوه غوښتنه په اساسي قانون کې د بدلون غوښتنه وه حکومت ورته په ځواب کې وویل، چې اساسي قانون د خلکو د آرامتیا او سوکالۍ لپاره دی، نه د حکومت په ضد د خلکو د راپورته کېدو لپاره نو چې تاسو هر ډول بدلون غواړئ راځئ بدل یې کړو، په ګډه یې په اساسي قانون کې بدلون راوست او په دې توګه یې د خپل هېواد مخالف بچیان په خپله غېږه کې راونیول او د سلګونو کسانو د وژنې مخه یې ونیوه.

ځکه د هغه هېواد مشران خپلو ملي ګټو ته ژمن وو، د خپل ملت قتل عام یې نه غوښت له خپل ملت سره په جګړه کې ښکېلتیا پر ځای یې د هغوی همکارۍ ته لومړیتوب ورکړ، ځکه هغوی پخوا دا تاریخ لاره، چې مونږ ورته د هېواد ودانۍ په ټانګونو چپه کولې، تر څو یې ورته مخالف له هېواده وشړو، خو هغوی زمونږ په افغانستان کې بنسټ ایښودل شوي سنت هلته را ژوندۍ نه کړ او خپل هېواد یې له بربادۍ څخه وژغوره.

خپل بل ګاونډي پاکستان ته به راشو، له هغه چا سره یې هېڅ کار نشته، چې د پاکستان ګټو ته ژمن او د دوی د بالفعل یا بالقوه دښمن د وهلو او له منځه وړلو لپاره ورسره همکار وي، دوی یې ملاتړ کوي او آن لوړ پوړي چارواکي یې په خپلو کورونو کې ساتي، خو د هغو کسانو مړي او جسدونه به په بوجیو کې پیدا کېږي، چې د پاکستان د ملي ګټو په ضد یې خیال هم په ذهن کې را وګرځي.

خو زمونږ په هېواد کې برعکس خبره ده، دلته هغه کسان، چې خپله چوکۍ او رتبه په خطر کې ویني د خپل هغه افغان چې د نظام په مقابل کې یې وسله را اخیستې یوې خبرې ته هم غوږ نه ږدي، او ددې ترڅنګ هغوی، چې د خبرو لپاره کومې دروازې ښودلې هغه په کانکریټي موادو بندوي، د بهرنیانو د ویستلو پر ځای د هغوی د همېشه پاتې کېدو هڅه کېږي او اساسي قانون خو د قرآن حرف ګڼل کېږي، چې د خپلو مخالفینو لپاره په کې یو ټکی بدلون هم نشي منل کېدی خو خپله د حکومت له لوري په هر ګام کې تر پښو لاندې کېږي.

ځکه هر قدم د ملي ګټو پر ځای د شخصي مصلحت پر اساس پورته کېږي، دلته هرڅه د خپلې شخصي ګټې پر محوریت څرخي، ملي ګټې او هغو ته ژمنتیا تر ټولو وروستۍ خبره ده، خلک ډېر په اسانه پلورل کېږي او پیرودل کېږي، هر څه د احساساتو ښکار دي، ستراتیژیک پلانونه نشته، لنډمهاله سیاسي پروژې دي او دولتي پروژې ځکه شتون نه لري، چې دولتونه او حکومتونه سره مدغم شوي دي، سیاستونه پر فرد محوریت څرخي که دولتي پالیسۍ او ستراتیژیک پلانونه شتون ولري چې د حکومتونو په تګ راتګ سره بدلې نه شي نو د استقامت امکان یې ډېرېږي.

بهرني دوستان تر هغو دوستان دي، چې د هغوی دوستان خوشحاله وي، او که د هغوی ستراتیژیک ملګري د افغانستان په کومه ملي ګټه او یا هم ددې هېواد په سیاست خفه کېدل نو هغه سیاست که د افغان حکومت له لوري په خپلې دې نشت بودیجه هم ترسره کېږي، نو مخه یې نیول کېږي، په لوګر کې د امریکایانو لخوا د حکومتي کسانو څخه د پاکستاني طالب قوماندان په زور اخیستل، په کونړ، فراه او هلمند کې د برېښنا بندونو د جوړولو پر وړاندې خنډ جوړول یې ښې بېلګې دي.

که افغان حکومت په رښتیني معنی غواړي، چې هېواد یې د نورو هېوادونو سیال شي تر ټولو لومړی باید خپل ټولو بچیانو ته په یوه سترګه وګوري، ټولو ته په خپله غېږه کې ځای ورکړي، هغوی، چې وسله یې را اخیستې د خپل هېواد ملي او اسلامي ارزښتونو د ساتنې په موخه یې ګڼي او حکومت هم ځان دې ارزښتونو ته ژمن ګڼي، نو بیا ولې په کوچنیو معاملو کې په اختلاف سره جوړ جاړی ونه شي، چې هره میاشت د زرګونو کسانو د قتل مخه ونیول شي، ولې له یو بل سره کیننې تر څو هره ورځ میندې بوري، بچیان یتیمان او مېرمنې کونډې نه شي؟ حکومت ددې پر ځای، چې په خپلو مکارو او دروغجنو بهرنیو دوستانو باور وکړی، پر خپل ملت باور وکړي، د هغو غوښتنو ته ځواب ووایي او له هغوی سره د تقابل پر ځای د تفاهم سیاست خپل کړي، ځکه ملتونه دي، چې د یو هېواد د بدبختۍ او نېکبختۍ لامل کېږي، ملتونه دي، چې حکومتونه تشکیلوي او ملتونه دي، چې حکومتونه رنګوي.

د کاندیداتورۍ د کمپاینونو پرمهال همدې اوسنیو مشرانو خلک په مختلفو وعدو غولول او آن داسې وعدې یې کولې، چې هغه یې بیخي له وسه بهر وې، تر څو پرې د خلکو رایې را خپلې کړي، خو واک ته له رسېدو وروسته یې هغه وعدې په لومړیتوب کې هېرې کړې، افغان ولسمشر اشرف غني به د خپل کمپاین پرمهال همېشه د سنګاپور، هانګ کانګ او ... د اقتصادي پروګرامونو د راکاپې کولو خبرې کولې په داسې حال کې، چې هغو هېوادونو کې د جګړې څرک هم نه لګېده او نه یې په کې ملت او دولت د یو بل سره په جګړه ښکېل و، خو ولسمشر- هېڅکله خپل ملت او یا هم د خپو مخالفو وسله والو سره د سولې د سولې لپاره د کوم هېواد څخه د هغوی د مصالحې د برنامې د راکاپې کولو خبره ونه کړه.

په هر ځای، هر سړک او هر مجلس کې به شعار ورکول کېده، چې "هیڅ افغان له بل افغان څخه کم نه دی او هیڅ افغان له بل افغان څخه زیات نه دی" خو مونږ عملا ولیدل، هغه، چې واک یې لاره، پیسې یې لرلې، جایدادونه او حیثیت یې درلود، په چاودنه کې د سرسري ژوبلېدو له لامله یې ټول دولت په خدمت کې شو، د دولت له لوړپوړو چارواکو څخه نیولې آن تر ډېرې ټیټې کچې ټول چارواکي یې په خدمت کې شول، د هېواد په تر ټولو مجهز روغتون کې بستر شوه، خو د بل بېچاره افغان لور او ټکسي ډرایور، چې څوک یې نه لرل، جایداد یې نه درلود، مرمۍ ضد موټر یې نه درلودل او نه یې په دولت کې کوم لوړپوړی مقام درلود په ساعتونو ساعتونو یې ټوټې ټوټې جسدونه پراته و، خو هیچا لاس نه ور ووړ، او یواځې نه دا، چې جسد یې چا یوې بېکارې شفاخانې ته یووړ، بلکې مور او پلار ته یې د جسد د لېږد لپاره یوه بېکاره دولتي امبولانس هم ورنکړل شو، آیا دا برابرښت به داسې وي؟ آیا ټول افغانان به سره داسې برابرېږي؟ د هغوی ترمنځ به انډول داسې راوستل کېږي؟ دا ټولې هغه پوښتنې دي، چې نوي هېواد مشران باید ورته ځواب ووایي او لږ خپل ذهن شاته بوځي او مخکې له دې چې ملت پرې هغه ډېر لږ کړی اعتبار له منځه یوسي، لږ د دې خپل کړېدلي ملت غوښتنو ته غوږ کېږدي.

احمدضیاء رحیمزی

پاسداران امانت صداقت و راستی!!

سالها قبل در دیار هجرت، هنگامی که در آغازین مراحل کار رسانه یی خود قرار داشتم، شعری از شاعر اردو زبانی بدستم افتاد که نمی دانم چرا، خیلی مرا بخود جذب کرد؛ مفهوم ابیاتی که یافته بودم این بود: "ما دیروز هم پاسداران امانت صداقت بودیم و ما امروز هم از حقیقت رو بر نخواهیم تافت، ما ستاره گان درخشنده صبح خواهیم گشت ولی هیچ گاه تاریکی ها وظلمت ها را قیادت و رهنمون نخواهیم گشت!".

در آن زمان هر چند این ابیات مرا مجذوب ساخت ولی توجه چندانی به آن نکردم، در کشمکش روزگار، چندین بار این ابیات در ذهنم گنجید، ولی وقتی هفته گذشته با جمعی از دوستان گروپ رسانه یی اصلاح از ولایات مختلف، گردهم آمدیم، یکبار دیگر این شعر بیادم آمد و تا ختم مجلس و محفل، معنی و مفهوم این چند بیت مختصر بار بار در ذهنم خطور می کرد!

آری! وقتی در بین تجمع اعضای گروپ رسانه یی اصلاح، جوانان تازه بپا خاسته ایرا مشاهده می کردم که توانسته اند به بازوی همت توانای خود و با حمایت ناچیز مالی مردمی، برای ایجاد یک رادیوی اسلامی و اصلاحی در ولایات مختلف کشور تلاش بخرچ دهند و یا هم در یکی از سنگرهای دیگر دعوت رسانه یی در گوشه ای از خاک این کشور، بدون در نظر گرفتن اندک ترین امتیاز مادی، سرگرم مبارزه علیه تجاوز سرسام آور فکری و فرهنگی استعمار گران غرب اند، نا خود آگاه اشک از چشمانم سرازیر شد!

بار خدایا! این است جوانانی که در سده بیست ویکم میلادی ،که کسی جز پرداخت پول حرفی بر زبان نمی راند، در این کشور فقیر وجنگ زده ،تلاش دارند تا با استعمار گرایی و دین ستیزی، مقابله کنند و برای اقامه دین الهی در این سرزمین و برای گستردن فرهنگ ناب و اصیل اسلامی در این مرز وبوم، سنگر رسانه های اصلاح را گرم نگه دارند.

با دیدن این تجمع جوانان، روزگاری نیز بیادم آمد که یک دهه قبل از امروز قیادت جمعیت اصلاح بنده را موظف تحقیق روی ایجاد یک رادیوی اصلاحی ساخت.

صادقانه بگویم در آن زمان خودم با وجود تجربه کار چندین ساله در عرصه رسانه ها، زیاد متیقن نبودم که بتوانیم در این موجی از فساد و بیراه روی، یک رادیوی دارای اصالت دینی و اسلامی را آن هم در پایتخت کشور و بدون داشتن سرمایه هنگفت مالی و پشتوانه خارجی، موفقانه راه اندازی نماییم، ولی چه عجب که با گذشت یک دهه، نه تنها رادیو صدای اصلاح کابل، امروز یکی از موفق ترین رادیو های دینی و مردمی شناخته می شود، که رادیو های اصلاح در ننگرهار، کندز،بغلان و بلخ هم یکی پی دیگری توسط همین جوانان آزاده و با ایمان و با جمع آوری اعانه از مردم مسلمان و متدین محل، راه اندازی کردند و دارند هر کدام مسیر موفقانه خود را نیز طی می کنند!

از سوی دیگر این امر نیز بذات خود جالب است که در این گیر و دار مادیات و دالر بازاری، باز هم مردمی پیدا می شوند که می خواهند پیام دین الهی را بشنوند و در راستای رسانیدن آن به دیگران وسیله شوند، در عصریکه فساد بحر وبر را آغشته ساخته، مردم متدین و با همت ولایات مختلف کشور، برای تقویت بنیه مالی نشرات رسانه های اصلاح و بخصوص رادیوهای اصلاح، تلاش می ورزند و هر کدام قصد سبقت جویی بر دیگری در این راستا را دارند!

این جاست که باید متیقن شد که ملت مسلمان افغانستان هنوز زنده است و سرسختانه نفس می کشد تا زنده بماند و نباید فراموش کرد که هر کار مردمی و هر حرکتی که اساس و پایه های آن را مردم ساخته باشند، نه تنها موفق است، بلکه توانایی مقابله با هر گونه چالش و آزمون را نیز دارد.

و به این ترتیب بار دیگر تکرار می کنم که :"ما دیروز هم پاسداران امانت صداقت بودیم وما امروز هم از حقیقت رو برنخواهیم تافت، ما ستاره گان درخشنده صبح خواهیم گشت ولی هیچ گاه تاریکی ها وظلمت ها را قیادت و رهنمون نخواهیم گشت!".

اریکی: habibi@eslahonline.net

گلبرگهای ادب

داستان کوتاه زیبا و خواندنی

خردمند پیری در دشتی پوشیده از برف قدم می زد که به زن گریانی رسید. پرسید: چرا می گریی؟ - چون به زندگی ام می اندیشم، به جوانی ام، به زیبایی ای که در آینه می دیدم، و به مردی که دوستش داشتم. خداوند بی رحم است که قدرت حافظه را به انسان بخشیده است. او می دانست که من بهار عمرم را به یاد می آورم و می گریم. خردمند در میان دشت برف آگین ایستاد، به نقطه ای خیره شد و به فکر فرو رفت. زن از گریستن دست کشید و پرسید: در آن جا چه می بینید؟ خردمند پاسخ داد: دشتی از گل سرخ. خداوند، آن گاه که قدرت حافظه را به من می بخشید، بسیار سخاوتمند بود. می دانست در زمستان، همواره می توانم بهار را به یاد آورم و لبخند بزنم.

چهار گام تا تغییر یک عادت بد

تغییر عادت کار سختی است اما با رعایت این چند گام کار خود را آسان کنید.

۱ -گام اول: باید تصمیم به تغییر بگیرید این قدم اول است.

۲-گام دوم: باید مشخص کنید چرا می‌خواهید این عادت را از زندگی خود حذف کنید. روی کاغذ دلایل خود را بنویسید و هم‌چنین با جزئیات بنویسید که بعد از ترک عادت زندگی‌تان چگونه خواهد بود. این کاغذ برای ادامه راه و زمانی که انگیزه‌ی اولیه‌تان فروکش می‌کند خیلی مهم و موثر خواهد بود.

۳ -گام سوم: این است که مشخص کنید که این عادت چگونه به زندگی شما ضرر می‌رساند. مثلا سیگرت کشیدن باعث انواع سرطان، زردی پوست، تیرگی دندان‌ها، بوی بد دهان، بی‌حالی و هزار ضرر دیگر می‌شود. بعد از خود بپرسید که آیا مایل هستی هر روز کلی پول بدهی تا سرطان بگیری؟ مثل این می‌ماند که کسی پول بدهد تا کتکش بزنند. با این کار میزان تمایل شما به تکرار عادت تا حدودی کاسته خواهد شد.

۴-گام چهارم: یکی دیگر از دلایلی که ما عادات بد خود را ادامه می دهیم لذتی است که از بعضی قسمت‌های این عادات می‌بریم. در این مواقع یکی از بهترین و موثرترین روش‌ها، جایگزین کردن این عادات با کارهایی می‌باشد که همان لذت را از طریق مثبت و سازنده با خود همراه دارد. به یاد داشته باشید که جایگزین کردن عادات غلط شما با عادات مثبتی که همان لذت را داشته باشد بهترین و راحت‌ترین راه برای تغییر می‌باشد.

سعی کن آخرین نفری نباشی که کمک می کند

چهل و پنج دقیقه ای می شد که در آن سوز سرما ایستاده بود. زن' کنار جاده منتظر کمک ایستاده بود. ماشین ها یکی پس ازدیگری رد می شدند. انگار با آن پالتوی کرمی اصلا توی برف‌ها دیده نمی شد. به ماشینش نگاه کرد که رویش حسابی برف نشسته بود. شالش را محکم تر دور صورتش پیچید و کلاه پشمی‌اش را تا روی گوش هایش کشید. یک ماشین قدیمی کنار جاده ایستاد و مرد جوانی از آن پیاده شد. زن، کمی ترسید اما برخودش مسلط شد مرد جوان جلو آمد و به او سلام کرد و مشکلش را پرسید.

زن توضیح داد که ماشینش، پنچر شده و کسی هم به کمک او نیامده است. مرد جوان از او خواست بیش از این در آن سرمای آزار دهنده نماند و تا او پنچرگیری می کند زن در ماشین بماند. او واقعا از خداوند متشکر بود که مرد جوان را برایش فرستاده است. در ماشین نشسته بود که مرد جوان تق‌تق به شیشه زد. زن پولی چند برابر پول پنچرگیری در مغازه را که کنار گذاشته بود برداشت و از ماشین پیاده شد و بعد از اینکه از وی تشکر کرد، پول را به طرفش گرفت. مرد جوان با ادب، پول را پس زد و گفت که این کار را فقط برای رضای خاطر خداوند انجام داده است و به او گفت ":در عوض، سعی کنید آخرین کسی نباشید که کمک می کند". از هم خداحافظی کردند و زن که به شدت گرسنه بود به طرف اولین رستوران به راه افتاد. از فهرست غذای رستوران یکی را انتخاب کرده بود که زن جوانی که ماه های آخر بارداری خود را می گذراند با لباس بسیار کهنه و مندرسی به طرفش آمد و با مهربانی از او پرسید چه میل دارد. زن، غذایی ۸۰ دلاری سفارش داد و پس از آنکه غذا را تمام کرد، یک اسکناس صد دلاری به زن جوان داد. زن جوان رفت تا بیست دلار بقیه را برگرداند. اما وقتی بازگشت خبری از آن زن نبود. در عوض، روی یک دستمال کاغذی روی میز یادداشتی دیده می شد. زن جوان یادداشت را برداشت. در یادداشت نوشته شده بود که آن بیست دلار به علاوه ی چهارصد دلار زیر دستمال کاغذی برای وی گذاشته شده است تا برای زایمان دچار مشکل نشود. یادداشت برای آن زن بود و در آخر نوشته شده بود : "سعی کن آخرین نفری نباشی که کمک می کند " شب که شوهر زن جوان به خانه بازگشت، بسیار محزون بود و گفت که به خاطر پول بیمارستان نگران است چون نزدیک زمان زایمان است و آن‌ها آهی در بساط ندارند. زن جوان ماجرای آن روز را برایش تعریف کرد: درباره ی زنی با پالتوی روشن که مبلغ کافی برای او گذاشته بود و نامه را هم به او نشان داد. قطره ی اشکی از گوشه ی چشم مرد جوان فرو ریخت و برای همسرش تعریف کرد که آن روز صبح در جاده به همین زن برای رضای خداوند کمک کرده است.

(منبع ویب سایت ایلاف)

ومعلوماتي

خر د زمري په څېره کې

یوه خره د زمري څېره اغوستې وه چې زمری ښکاره شي. کله به هم چې نورو څارویو او کلیوالو ولید، تري و به ډار شول او و به تښتېدل. هر چا فکر کاوو چې ریښتیا زمری دی. خره هم چې د څارویو او خلکو منډې ولیدې، زړور شو او په هېچا یې ری نه واهه.

یوه ورځ یې فکر نه وو په ونګېدو یې شروع وکړه. کلیوالو یې ونګاری واورېد، کوتکو ته یې لاس کړ او په وهلو یې ساه تري وایسته.

درس:

دروغجن شخصیت پټ نه پاتې کېږي او خامخا رسوا کېږي. ځکه نو باید سړی ځان هغسې وښیي، چې څنګه وي.

ځینې کسان چې غلي ناست وي زمري ښکاري، خو چې لږ یې وګړوې، پوهېږې چې د سومانو والا دی!

ژباړه: ډاکټر غنچه ګل ارمان

کله، چې لېور مرګ وي...

نن سبا د ډېرو خلکو له لوري د ښځو او سړیو اختلاط ته په سرسري توګه کتل کېږي، په داسې حال کې چې رسول کریم صلی الله علیه وسلم ویلي دي، چې د یوې پردۍ ښځې او سړي ترمنځ په شتون کې دریم شیطان وي، هدف دلته دا دی، چې شیطان دا دواړه د فساد لور ته کش کوي، او په بل حدیث کې وایي، چې لېور مرګ دی، نو کله، چې لېور چې د کور سړی دی، هغه مرګ وي نو هغوی له مرګ څخه هم سخت خطرناک دي، هغوی، چې مېرمنې یې هره ورځ له غلیظ آرایش سره سهار له کوره وځي او په دفتر کې له یو نامحرم سره په یوه کوټه کې دنده اجراء کوي څه حال به یې وي؟ په داسې حال کې چې بیا کور ته د مېلمه په راتګ سره د مېرمنو لپاره جدا ځای او د سړیو لپاره مېلمستون وي؟ په کور کې پردی او په دفتر کې خپل؟ آیا دوی د پېغمبر صلی الله علیه وسلم په وینا باور نه کوي او که....

جنت په څه اخیستل کېږي؟

جنت ته د رسېدو لپاره، الله تعالی مختلفې لارې ښودلې دي او انسان یې همېشه دې ته هڅولی دی چې جنت ته د دخول لپاره خپلې هڅې وکړي، ډېر اسانه عبادات دي، چې ډېرې ستري موخې ته د رسېدو لپاره لاره هواروي، الله تعالی هم د خپل مخلوق سره د میني له لامله انسان همېشه خپلو دغو ښکلو باغونو او نعمتونو ته د ننویستلو لپاره ډېر په ظاهره کوچني عبادات خپلو بنده ګانو ته په ګوته کړي دي لکه:

په پخه شپه کې په خشوع او خضوع سره دوه رکعته لمونځ.

د ظالم په وړاندې د حق کلمه ویل او یا د مظلوم مرسته کول.

د الله د رضا په خاطر په سخته ګرمۍ کې روژه نیول.

په خوشحاله او خندانه څېره، د خپل ورور سره په مخامخ کېدو.

د یتیم پر سر د رحم لاس را کش کول او د هغه سره مرسته کول.

او داسې نورې په لسګونو اسانه لارې...

ځان مه غلطوئ!

څوک چې خامې میوې شکوي، د هغه په لمن کې د تریخوالي او تاوان پرته نور څه نه لویږي، د اسلامي حرکت کوم فرد چې د خپلې برخې د دعوتي کار او د خلکو سره د تړاو د پیدا کولو د ستونزمن کار څخه ځان پټوي او د روزنې طرف ته د پاملرنې، د حرکت د دعوت خپرولو، د خلکو نیوکو او سوالونو ته د ځواب ویلو، د خپل قیمتي وخت څخه د وخت ورکولو او د خپل آرام او راحت له ښندنې څخه ځان پټوي او یوازې په سختو خبرو، چیغو نعرو، غوښدو او لاریونونو باندې خپل کار چلول غواړي نو دغه فرد تر اوسه پورې اسلامي حرکت نه دی پېژندلی، او نه د اسلامي حرکت شعوري غړی دی، نوموړي ته د دین د دعوت کار ښودل کېدای شي خو د هغه پیشنهادونه اسلامي حرکت ته سمه لارښوونه نشي کولای.

څوک چې د اسلامي حرکت کار ته په زړورتیا مخې ته کېږي، هغه ته پدې پوهېدل پکار دي چې ددغه حرکت سره د الله تعالی ځانګړې وعدې شته خو ددغه وعدو د پوره کېدو لپاره خپل ځان د هغې جوګه کول پکار دي.

الله تعالی فرمایي: (أن الأرض یرثها عبادي الصالحون) ،«بېشکه زما نیکان بندګان ځمکه په میراث وړي».

(أنتم الأعلون إن کنتم مؤمنین) «بریالیتوب ستاسو دی خو که مؤمنان یې».

(سید اسعد ګیلاني)

روبرویی مجدد جهان اسلام با جنگی جدید و ویرانگر

شبه نظامیان داعش که بطور غیر مترقبه در عراق و سوریه به صفت نیرویی نوین، قدعلم کرده اند و بگونه ای قابل توجهی بر هر نیروی نظامی مخالف خود پیروز شده است، در محدوده ای ۲۵ میلیون نفری از عراق تا سوریه، جغرافیای وسیعی از سرزمینهای مجموعا سنی نشین را تحت کنترل خود دراورده اند، بار دیگر زمینه ساز حضور بالفعل ایالات متحده امریکا در خاور میانه گردیدند. به این ترتیب باراک اوباما رییس جمهور امریکا که تمامی شخصیت اجتماعی و کریر سیاسی خود را در راستای مبارزه باجنگ و دفاع از صلح کسب کرده است، اغازگر جنگ جدیدی در عراق شده است. در دوران پدر بوش، جنگ اول عراق یا خلیج (۱۹۹۱ میلادی)؛ در زمان پسربوش، جنگ دوم عراق(۲۰۰۳ میلادی)؛ و اکنون در دوره باراک اوباما، جنگ سوم عراق (۲۰۱۴) براه افتاده است. در چنین شرایطی ناظرینی چون ما که از نزدیک، همه این تحولات را مورد نظاره قرارداده و بصورت واضحی شاهد "پنداری آشنا" شده ایم، از خود میپرسیم که دلیل این همه تکرار چیست؟ آیا این تکرار از جمله میسیون تمدن ساختی غرب یا از جاذبه منطقه ویا حتی از محاسبات تئوپلوتیک نشات می گیرد که خاور میانه را از صدها سال پیش به میدانی برای درگیری و زد و خورد مبدل ساخته است؟ نقش ترکیه در این روند عبارت ازچه خواهد بود؟

ذهنیت غرب تغییر نیافته است

بیایید از ابتدای قضیه شروع کنیم. جهان غرب، به رغم بحرانهای موجود و اخیرا نیروی اقتصادی- سیاسی ازدست رفته اش، همچنان قادر به حفظ برتری خود در زمینه های دانش مدرن، نو آوریهای تکنولوژیک، ظرفیت تولید در بخشهای حساس و نیز از کنترل نهادهای سیاست جهانی نهادینه شده، برخوردار است. این در حالی است که قدرتهای در حال ظهوری چون چین، هندوستان، برازیل و ترکیه هنوز قادر به رقابت با غرب در زمینه های مذکور نیستند. در این میان کشور سابقا قدرتمندی چون فدراسیون روسیه، اگر چه در جرگه قدرتهای درحال طلوع قرار دارد اما بخش عمده ای از توان خود را مدیون ذخایر نفتی و گازی خود است. در واقع روسیه با حفظ وضعیت کنونی اش در دو بخش تکنولوژی فضایی وهسته ای، فاقد صنایع و تکنولوژی پیشرفته قادر به رقابت با جهان است. به همین دلیل است که جهان غرب همچنان تمدن خود را برتر از تمدنهای دیگر پنداشته و به این ترتیب، از ادعای "نمایندگی حقیقی" در هردو زمینه علمی وسیاسی نمیتواند فاصله بگیرد. بعبارتی دیگر، غرب خود را منحیث تمدنی برتر و یگانه مشاهده کرده ومابقی جوامع دنیا را در قالب نمونه های شرقی و یا بعبارتی دیگر پارادیگماهای شرق شناس، نیازمند به "تمدن پذیری" و "تمدن سازی" و نیز "تجددپذیری" و"مدرن سازی" میپندارد. بالاخص اینکه، اگر از نقطه نظر راست گرایان افراطی ایالات متحده امریکا (جبهه نیوکانها)، نگریسته شود آنان هنوز نیز قادر به خروج از مستی پیروزی در جنگ سرد نشده اند. نئوکانها حادثه یازدهم سپتامبر را به صفت فرصتی برای خود ارزیابی کردند. آنان براین باورند که ناکامی آمریکا در نبردهای عراق و افغانستان صرفا ناشی ازعدم استفاده کافی و مقتدرانه از توان نظامی و تکنولوژیکی آنکشور بوده است.

راست گرایان افراطی آمریکا مدعی هستند که بازیچه شدن دو کشورعراق و سوریه دردست گروه داعش واساسا نیرو افزایی این گروه، به دلیل تصمیم باراک اوباما رییس جمهور دیمکرات کاخ سفید، در راستای خروج بی دلیل و زود هنگام نیروهای آمریکایی از منطقه بوقوع پیوسته است. به عباره دیگر، این تندروها به جای اینکه بصورتی داوطلبانه نمایندگی قدرت یک امپراطوری روی به افول را پذیرا باشند، ضمن طراحی استراتژیهای نوین، ازمقابله بیرحمانه با ایدئولوژیها و نیروهای سر برافراشته، در برابر هژمونی جهانی خود ساخته غربی، حمایت میکنند.

داعش بخشی از یک سناریوی جیوپلوتیک است

اگر تعبیر بجایی کرده باشیم، امروزه ایالات متحده آمریکا همانند اواخر دوران امپراطوری عثمانی، در حال سپری کردن روند "بازگشت" ویا "فروپاشی" است وجهت کنترول و رهبری این مسئله، سرگرم ارایه استراتژیهایی مشابه عهد عثمانی با عناوین مختلفی چون "دولت بی انتها" است. اگر بخواهیم بگونه ای کلی سخن بگوییم اوباما تمثیلگر نمونه نخست و جمهوری خواهان ونیوکانهای آمریکایی نماینده شعبه دومی هستند. این همان دلیل اصلی بی میلی مشهود اوباما به استفاده از نیروی قهریه و یا گشودن جبهه ای جدید در برابر آمریکا است. وی به رغم همه بی میلی هایش، برای اینکه بتواند انتقادات مخالفین راست گرای آمریکا در رابطه با ادعای عدم حفاظت کافی از منافع و قدرت آمریکا را رفع کرده باشد، عهده دار تشکیل نیروهای داوطلب ائتلافی علیه داعش شده و رهبری بمبارانهای هوایی برضد این گروه رابه دست گرفته است. اوباما با نشان دادن اینکه هر وقت خطر پذیری لازم نیست، بلکه میتوان از مخاطرات و ریسکها فاصله گرفت، اینبار از یکسو از مقابله با کشور قدرتمندی چون روسیه بر سر اوکراین اجتناب کرده وازسوی دیگربه رویارویی با گروهی چون داعش پرداخته است که در نظر همه کشورهای برجسته جهانی، یکجا با کشورهایی چون روسیه، ایران و رژیم اسد، منشاء نارضایتی گردیده است. انگیزه اعلام شده نیزهمان؛ "ضرورت دفاع ازتمدن مشترکمان در برابر بربرها" است.

در گذشته چنین انگیزه هایی درخلال جنگهای صلیبی با ادعای پوچ و بی معنی رهایی سرزمینهای مقدس و در اصل با هدف کنترل ثروتهای منطقه بیان میشد و البته تاثیر گذار نیز بوده است. اکنون نیز کار ها برهمان محور میچرخد. هدف ظاهری، مجادله با بربرها وتروریستها وقصد واقعی حراست از منافع جیوپلوتیک میباشد. گروه داعش ازهمان ابتدا، موضوعی جیوپلوتیک بوده است. متاسفانه در رابطه با این موضوع که منافع اقدامات این گروه در حساب چه کسانی انباشته میشود مباحثه های لازم صورت نمیگیرد. در حالیکه در صدر مرامنامه هر گروه برخواسته برخاک خاورمیانه، مسئله اسراییل و فلسطین قرار دارد چرا این تشکیلات جدید، حتی درقبال حوادث غزه ازخود واکنشی نشان نداده است؟ گروه داعش پس از اشغال موصل، رو به جنوب نمود و در حالیکه لازم بود به سوی بغداد حرکت کند به ناگاه مسیر خود را تغییر داد و به حکومت محلی شمال عراق یورش برد؟ برای چه گروه داعش در سوریه برعلیه رژیم اسد نمی جنگد و به سوی مواضع اردوی آزاد سوریه و نیز مناطق تحت تسلط گروه "پی وای دی" حمله میکند؟ آیا هدف داعش صرفا کنترل منابع نفتی منطقه است و یا این گروه در تلاش است تا همه نقش افرینان منطقه را محتاج یاریهای ایالات متحده امریکا نماید؟ آیا بکار گرفته شدن اسلحه کیمیاوی، بمبهای بشکه ای و حتی محاصره شهرها تا استانه گرسنگی مرگ آور، توسط رژیم دیکتاتور دمشق به اندازه کافی بربر منشانه نیست؟ بنابراین وقت ان رسیده است تا دلایل اصلی بروز و تعمیق این تحولات را مورد پرسش و پژوهش قرار دهیم.

ترکیه، بازی را به هم زد

ترکیه در حال حاضر استراتژی عاقلانه ای را در پیش گرفته است. انقره از یک سو بازیهای غرب را افشاء کرده و از سوی دیگر با در پیش گرفتن رفتاری اقا منشانه، درحال خنثی کردن استراتژیهای این بازیگران است. گفتمان غالب دهه ۹۰ قرن گذشته، "برخورد تمدنها وفرهنگها" بود. ترکیه با هدف مقابله با این رویکرد، گفتمان "اتفاق تمدنها" را مطرح کرد. به این ترتیب ترکیه و حزب حاکم آن، با اتخاذ سیاستهایی در زمینه سیاست خارجه خود، چه در سطح اعلامی و چه در سطح اعمالی، فرضیه های اروپاییان را درهم ریخت. ترکیه توانست ادعای کشورهای اروپایی مبنی بر اینکه "اتحادیه اروپا، یک پروژه وحدت حقوقی منتج ازاصول جهانی توسعه یافته توسط تمدن غرب است" را با پرسشهای متعددی رو برو کند. اتخاذ این رویکرد انسانی و دیمکراتیک از سوی ترکیه در خلال تحولات بهار عربی، هم در بحران سوریه و هم در کودتای مصر، مشاهده شده و نشان داد که دنیای به اصطلاح متمدن ودیمکراتیک غرب تا چه اندازه در تعارض و تضاد گرفتار شده است.

اکنون سناریوی جدید این است: غرب متوجه این حقیقت شده که دیالکتیک برخورد تمدنی، درنهایت کار، به ضرر خود جوامع غربی تمام شده است. بنابر این جهان غرب بخصوص امریکا، متعاقب حوادث ۱۱ سپتامبر، درسهای بسیاری آموخت و در راستای حفاظت از منافع جیوپلوتیک خویش در جهان اسلام استراتژیهای جدیدی طراحی کرد. نام پروژه جدید، "استراتژی کنترل مبتنی برهرج ومرج ودرگیریهای درون تمدنی" است. براساس این استراتژی، ضعفهای درونی جهان اسلام شناسایی شده، ضمن بزرگنمایی تفاوتهای موجود، تلاش میگردد که این قبیل تفاوتها تبدیل به تصادم شوند تا اینکه مسلمانان نسبت به تمدن خود بدگمان شوند و خواسته و یا ناخواسته در راستای تدابیر اندیشیده شده از سوی غرب حرکت کنند. چند سالی است که جهان اسلام شاهد اجرای این سناریوهای غرب است. این سناریوها بصورت "ضدیت اسلام با اسلام" طرح شده و هدف آن، ایجاد تضاد، بروز تصادم و ظهور تخاصم در میان مذاهب تاریخی (چون شیعه و سنی)، سلفی گری نوین و سنت گرایی (مبتنی بر گرایش صوفیانه)، جماعات اسلامی، مشربها و ذهنیتهای دینی مدرن است. مباحثاتی که با عنوان "جماعت-حکومت" در خلال یک سال اخیر در ترکیه مشاهده میشود را نیز باید از این نقطه نظر مجددا مورد ارزیابی قرار دهیم. نخست راهگشایی آگاهانه برای فراهم کردن مقدمات قدرت گیری گروه داعش به عنوان شاخه ای جدید از القاعده در عراق و سوریه و سپس تشکیل ائتلاف ضد داعش برای نجات انسانیت، دقیقا در راستای همان استراتژی فوق است. در قاموس این استراتژی ریخته شدن خون بیشتر به معنی تحصیل موفقیتی افزونتر است. در چنین شرایطی موضع ترکیه از حساسیتی بسیار بالا برخوردار است. این موضعگیری قادر به خنثی کردن بازیهای غرب درمنطقه، در حد قابل توجهی شده است.

اگردقت کنید متوجه میشویم که از ابتدای این بازی سعی براین است که ترکیه وارد درگیریهای سوریه شود. تلاش براین است که ترکیه را در کارزار اختلافات میان شیعه و سنی، بصورت یک هوادار ویژه مذهبی نشان دهند و با وارد کردن ترکیه در این استراتژی، دروازه جنگهای خونین، نفرت انگیز، طولانی و بی حاصل مذهبی را در منطقه بگشایند. در چنین شرایطی ترکیه توانسته تا با عقل استراتژیک رو به قطعیت خود، این قبیل سناریوها را از قبل کشف و درک کند و به رغم سرنگون شدن هواپیمای جنگی اش، آغوش خود را به روی یک و نیم میلیون پناهجوی سوری بگشاید و در عین حال اینکه مواجه با تلاشهای جوسازانه و تحریک کننده رسانه های گروهی جهان غرب می باشد، صبورانه در برابر ورود به سوریه، از خود مقاومت نشان دهد. این رویکرد تا زمانیکه جهان غرب علیه گروه داعش وارد جنگ نشده بود ادامه داشت. اما اکنون برخلاف محاسبات پیشین، نبرد با گروه داعش دیگر، یک نبرد درون اسلامی نیست و به نبردی با عنوان تمامی بشریت تبدیل شده است. اینک ترکیه جای خود را در جنگی که غرب آنرا آغاز کرده، گرفته است. مصوبه مجلس ترکیه مبنی بر انجام عملیات برون مرزی از سوی نیروهای مسلح، هم از نظر محتوا و هم از نظر زمانبندی آن، بسیار حائز اهمیت است. اکنون آنکارا با قرار گرفتن در ائتلاف جدید، به تمامی جهان می گوید که هدف وی صرفا نمی تواند محدود به مبارزه با داعش باشد، بلکه هدف اصلی ترکیه ادامه اصرار بر تفهیم ضرورت پایان دادن به بی ثباتیهایی است که می تواند زمینه ساز پرورش ساختارهای پاتولوژیکی چون گروه داعش شود.

مرکز خبری: انستیتوت اندیشه های استراتژیک - ترکیه

ارزش تمدنی مصالحه ملی

نوشته: ابراهیم نویری
ترجمه: عبدالخالق احسان

امنیت، صلح و آرامش شرط اساسی از شروط استقراری محسوب می گردد که دانشمندان تاریخ و جامعه شناسی آن را نخستین عامل از عوامل و اساسات ضروری تمدن و نهادینه سازی پایه های پیشرفت و ترقی انسانی قلمداد کرده اند.

اما منازعه، اختلاف و چند دستگی در هر رابطه انسانی و اجتماعی که باشد، منجر به اختلال و ناموزونی اساسات امنیت، صلح، سلامتی، آرامش و استقرار اجتماعی می گردد که سبب اولی و عامل حیاتی تطور و رشد و شکوفایی جامعه انسانی است.

بناء به صورت قطعی می توان خاطر نشان کرد که عاملین اختلاف تضاد و دشمنی و پراکندگی، جنایت هولناکی را در حق امنیت، صلح، توافق و تعاون مرتکب شده اند؛ چون اسلام مشتق از دلالت لفظ (سلم، سلام و سلامت می باشد.

علاوه برآن (سلام) یکی از نام های نیکوی الله متعال است و مراد از (دارالسلام) که در قرآنکریم وارد شده، بهشت برین می باشد الله متعال می فرماید: "لَهُمْ دَارُ السَّلاَمِ عِندَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ" [الأنعام ١٢٧]. براي آنان (كه پندپذير و بيدارند) دارالسلام است كه (بهشت يزدان است و زدوده از آفات و بلايا بوده و غم و اندوه به ساحت آن راه ندارد و) از سوي پروردگارشان بديشان تعلّق مي گيرد، و خداوند به سبب كاري كه (در دنيا) انجام مي داده اند، سرپرست و ياور آنان است.

آموزه های اعتقادی، تربیتی، سلوکی و تمدنی اسلام؛ به صورت قطعی مسلمان را از اولین مراحل رشدش به احترام و بزرگداشت این اساسات آماده می سازد تا این اصول در اعماق وجودش کشت شده و در سلوکش تمایل خودجوشی به صلح، امنیت، مسالمت و همزیستی نهادینه شود.

حتی که کلمه (سلام و مشتقات آن بیش از صد بار در قرآنکریم ذکر شده است، در حالی که کلمه حرب (جنگ) تنها در شش آیه قرآنی آمده است.

لهذا بهترین روش و نزدیکترین آن به حکمت و صواب، پایبندی به این معادله است؛ بر علاوه آنها، برادری است که اسلام در ضمیر و وجدان پیروانش نهادینه می سازد که از برادری انسانی شروع شده و به برادری ایمان به الله و عقیده یکتاپرستی به اوج می رسد و مسلمان را به این قناعت می رساند که اختلاف جنسیت ها، برداشتها، قناعت ها و نظریات سنتی از سنتهای الله متعال در مورد مخلوقات و حقیقت جامعه انسانی می باشد.

اسلام پیروانش را از غلو و زیاده روی در بیان دیدگاه ها و باورها منع می کند و بر محافظت به مشترکاتی که وحدت جماعت و جامعه را تأمین کند؛ تشویق می نماید و اجازه نمی دهد که زیاده روی، وسیله نابودی و تخریب جامعه شده و باعث ریخته شدن خون فرزندان یک سرزمین گردیده و توانایی ذاتی سازندگی، تطور و ترقی که شروط اصلی امنیت، استقرار و صلح می باشند؛ را مضمحل سازد.

سلام (که نماد صلح و آشتی است)؛ خلق استوار اسلامی بوده و مسلمان واقعی بر اساس اصل فطرت و ساختارش با سلام زندگی نموده و سلام را موقع عبادت و ادای نماز تکرار می کند و سلام را به اطرافش و محیط عمومی و خصوصی اشاعه می نماید.

اسلام بخاطر حرص شدیدی که به صلح دارد، از پیروانش خواسته که آرزوی روبرو شدن به دشمن را نداشته باشند؛ اما اگر با دشمن درگیر شدند باید صبر نموده و قربانی بدهند و برای نصرت و پیروزی بی دریغانه تلاش نمایند.

اسلام به منظور ترسیخ پایه های صلح و زندگی مسالمت آمیز، قاعده دعوت و ارتباط گرفتن را اصل رابطه با مخالفین قرار داده است؛ حتی که خواننده سیرت نبی اکرم صلی الله علیه وسلم متوجه می شود که رسول الله صلی الله علیه وسلم چقدر به صلح و مسامحه و برادری حریص بودند که نام های خشن و جنگ افروز را تغییر می دادند.

به حیث نمونه می توان یاد آور شد که رسول الله صلی الله علیه و سلم از لفظ حرب (جنگ) متنفر بوده و دوست نداشتند که چنین اسمی را بشنوند و اصحابشان را آموزش داده بودند که بهترین اسم ها نزد الله متعال: عبدالله و عبدالرحمن بوده و راسترین اسم ها حارث و همام می باشد و زشترین اسم ها حرب (جنگ) و مره (تلخ) می باشد. عرب ها در دوران جاهلیت نام های فرزندان خویش را حرب و مره می گذاشتند؛ اما اسلام این نام ها را ناپسند دانست تا کلمه جنگ نزد مسلمانان عادی تلقی نشود؛ این نمونه برای تأکید اسلام به صلح و امنیت و مسالمت بسنده است.

قال الله تعالی :
إنما المؤمنون إخوة فأصلحوا بين أخويكم
واتقوا الله لعلكم ترحمون

این دین حنیف تأکید می نماید که تحقق مصالحه ملی شرط اساسی و عامل تأثیرگذار ایجاد امنیت و استقرار در جامعه می باشد؛ دلیل این مدعا این است که فقدان صلح و سازگاری داخلی و یا ضعف و سستی آن به صورت طبیعی منجر به فقدان امنیت و نبود استقرار می شود که نتیجه طبیعی آن خصومت، جنگ و زد و خورد خواهد بود که هر طرف تلاش می کند تا طرف مقابل را ضربه زده و اذیت و آزاری به او برساند.

درین اوضاع نابسامان و غیر طبیعی لابد حقوق ضایع شده و حرمت ها هتک می شود و منافع عمومی نابود می گردد.

هرگاه یک طرف احساس کند که وجود و مصالحش در خطر می باشد؛ بدون کدام قاعده و ضابطه ی به فکر انتقام می شود و جامعه را به فروپاشی و تعطیل مؤسسات عمومی وادار می سازد.

از جانب دیگر می بایست به نتایج و آثار مثبت مصالحه ملی توجه نمود که در سایه آن رشد، شکوفایی، پیشرفت و تقدم تحقق می یابد تا مردم به طرف سازندگی، تولیدات، بخشندگی و قربانی کردن وقت و مال توجه مبذول داشته و به مصالح مشترک وقعی بگذارند و در نتیجه همه تلاشها، توانایی ها و مهارت ها و تخصص ها در خدمت جامعه قرار می گیرند.

و بر عکس، اگر در جامعه اختلاف ، خصومت، جنگ و خشونت پیدا شود و هرکس به فکر سرنگونی طرف مقابل باشد؛ در نتیجه مصالح گروهی و شخصی بر مصالح عمومی و مشترک قالب می گردد.

آنگاه که منظومه مصالحه ملی مختل شود؛ ترقی و پیشرفت می ایستد و به تأخیر می افتد و به صورت کلی متوقف می گردد و حفاظت آن مقداری ترقی که وجود دارد نیز دشوار می شود تا که بنای جامعه فروميپاشد و کیان وطن متزلزل می گردد و مصالح دین و امت ضایع می شود.

چقدر با عظمت و بزرگ است، دعوت اسلام به سوی حفاظت این اصول و تثبیت آن به اسلوب تربیتی، اعتقادی و سلوک سالم انسانی تا انسان مسلمان را اهلیت ادای رسالت خلافت و اعمار زمین و نفع رسانی به جامعه و تمام بشریت درین زندگی نصیب گرداند.

ډالر ضد جګړه:
ګټونکي څوک دي؟

شاکر جلالي

تر ۱۹۷۱ کال دمخه د نړۍ د ټولو پیسو تر شا په بشپړ ډول سره زر وو. دغه پریکړه په ۱۹۴۴کال د بریټن وود له کانفرانسه وروسته وشوه، چې د هر هیواد مرکزي بانک به چې څومره لوټونه چاپول د هغو تر شا به دوی خپلو ذخیرو کې سره زر زیاتول. تر ۱۹۷۱ کاله پوري د ۳۵ ډالرو تر شا به یو اونس سره زر وو چې د پیسو اصلي ارزښت یې ساتلی وو، همدا لامل و چې ملتونه د انفلاسیون له ستونزې سره نه مخ کېدل.

په ۱۹۷۱ م کال کې امریکا مرکزی بانک د لومړي ځل لپاره ۱۴ میلیارده ډالره چې تر شا یې کومه پانګه نه وه چاپ کړل او په نړیواله کچه یې دغه قانون مات کړ؛ ځکه چې د امریکایي ډالرو غوښتنه په مارکیت کې زیاته شوه او امریکایانو نشواي کولای چې د هرو ۳۵ ډالر تر شا دې یو اونس سره زر کیږدی، بلاخره دغه قانون چې د امریکا په بریټن وود کې پرې په نړیوال ډول توافق شوی و د همدوی له لورې له منځه ولاړ.

له همدې کاله وروسته امریکایانو د ډالرو د لوړ اعتبار نه په استفادې هر کال په لس ګونو میلونه ډالر نړۍ ته صادر کړل او له دې لارې یې هر څه لاس ته راوړي، د بیلګې په ډول کله چې تیلو ته اړتیا پیدا شی نو دوی خپل مرکزی بانک ته امر کوي چې په دغه مقدار پیسې دې چاپ او عربي هیوادونو ته د تیلو په مقابل کې تادیه شی، امریکایان تیل او نور د اړتیا وړ څیزونه د هیڅ په مقابل کې لاسته راوړي. په دې معنا چې هغوی فقط د ډالرو چاپ مصارف ورکوي. په هر ډالر باندی څلور سنټه مصرف راځي که چیرې د امریکا مرکزي بانک سل میلونه ډالره چاپ کړي، د دې چاپ ټول مصارف یوازې څلور میلونه ډالره کیږي، یعنې امریکایان سل میلونه ډالر د څلور میلیونه ډالرو په مقابل کې لاسته راوړي او هغه بیا نورې نړۍ ته صادروي تر څو خپل د اړتیا وړ توکی لاسته راوړي.

دا چې ډالر په نړیواله کچه کارول کېږي، نو له همدی چانسه په استفادې امریکایان یې هم په ډاډه زړه چاپوي او د نړۍ ټولو برخو ته یې صادروي. کله چې نړۍ دوه قطبي وه نو امریکایي پالو هیوادونو به ډالر کارول. د وارسا له ماتې وروسته د ډالرو غوښتنه نړیواله شوه اعتبار یې نور هم لوړ شو. د نړۍ په ټولو برخو کې یې کارول پیل شول. له ۱۹۹۲ کال وروسته کله چې روسیې هم د ډالرو پر مخ دروازه پرانیسته تر دې دمه یوازې په روسیه کې ۴۰ زره میلیونه ډالره استعمالیږی، دغه پیسه په مستقیم یا غیر مستقیم ډول سره روسیې ته رسیدلې ده؛ خو روسیې د دې پیسو په مقابل کې په بشپړ ډول د هغو قیمت ورکړی دی. امریکایانو د دې پیسو په مقابل کې یوازې د هغوی د چاپ مصرف ورکړی دی نور څه نه.

اوس امریکایي ضد هیوادونه غواړي چې د امریکا پر وړاندی له دې وسلې استفاده وکړي، دوی کوښښ کوی چې نړۍ ته د ډالرو اصلي هویت ښکاره کړي چې د ډالرو تر شا څه نشته او دغه نړیوال اعتبار له لاسه ورکړي چې په نړیواله کچه دا هم اوس اوس د اندیښنی وړ ده. عربي اماراتو په ۲۰۰۵ کال کې د خپل ریزرف نه ٪۵ ډالر لرې کړل او پر ځای یې یورو ځای پر ځای کړل. ایران هم د نړۍ له هغو هیوادونو څخه دی چې د اوپیک په غونډو کې مهم رول لوبوی او د نړۍ ډیرو صنعتي هیوادونو ته تیل صادروي، ایران هم په دې وروستیو کې د خپلې راکړې ورکړې په مقابل کې ډالر نه مني او غواړي چې خپل ایراني پولي واحد نه استفاده وکړي چې له یوې مخی د دوی د پیسو ارزښت هم لوړیږي او د ډالرو غوښتنه د اسعارو په نړیوال بازار کې تتبړي.

هغه هیوادونه چې د ډالرو استعمال پکې بند دي:

۱ .سعودی عربستان:

په نړیواله کچه سعودي ریال یو له هغو اسعارو څخه وو چې په خپل تیر تاریخ کې یې د انفلاسیون کچه ډیره لوړه نه وه، په دې وروستیو کې دغه هیواد خپل اقتصادي توازن له لاسه ورکړی دی. نو له همدی ویری دوی غوښتل چې د ډالرو پر وړاندې سعودی ریال وکاروي او د ډالرو استعمال د هیواد دننه بند کړي. دمګړۍ سعودی د ۸۰۰ ملیارده ډالره پیسو مدیریت کوي د سعودي دغه کار به په منځني ختیځ کې د ډالرو اعتبار زیانمن کړي چې یوازې په منځني ختیځ کې ۳۵۰۰ ملیارده ډالره استعمالیږی.

۲ .جنوبی کوریا:

په ۲۰۰۵ کال کې جنوبي کوریا اعلان وکړ چې دوی به په راتلونکي کې د خپلو صادراتو پر وړاندې نورې مختلفی پیسې ومنې نه یوازې ډالر، دوی په خپل تیر تاریخ کې یوازې د ډالرو پر وړاندې خپل صادرات کول اوس غواړي چې دغه صادرات مختلفو پیسو ته واړوي که چیرې د یوې پیسې

بیلانس کې ګډوډي راځي نو نورې به په خپل ځای وې، جنوبي کوریا د یو میلیارد امریکایي ډالرو په ارزښت بانډونه لري غواړي چې هغه هم په نړوال مارکیټ کې وپلوري.

۳ .چین:

چین د نړۍ له هغو هیوادونو څخه شمیرل کیږي چې د ډالرو د ارزښت لپاره ډیر کار کوي، دوی د خپلو صادراتو پر وړاندې ډالر مني. دوی هم کوښښ کوي چې د ډالرو د استعمال کچه لږه کړي.

٤ .وینزویلا:

له هغو هیوادونو څخه دی چې د ډالرو له استعمال سره ډیره مینه نلري. هوګو چاویز د وینزویلا پخواني ولسمشر غوښتل چې د تیلو د صادراتو په وړاندې پیسې لاسته را نه وړي، هغه غوښتل چې د بارتر سیستم نه استفاده وکړي یعنې د تیلو د صادراتو په واړندې دې نور ماشینونه لاسته راوړي او چې هغه هیواد کوم څیز ته اړتیا لري هغه ترینه لاسته راوړي. وینزویلا چې ۱۲ لاتین امریکایي هیوادونو او کیوبا ته تیل صادرول د هغو صادراتو پر واړندې یې ډالر نه اخیستل تر خپلې وسې یې کوښښ کاوه چې یورو هم وانخلي. چاویز په ۲۰۰۰ میلادی کال کې د اوپیک د غونډې له غړیو هیوادونو څخه غوښتنه وکړه چې تر څو د تیلو د صادراتو پر وړاندې له ډالرو نه کار وانخلي او یوازې د بارتر نه استفاده وکړي.

۵ .سودان:

کله چې په ۱۹۹۷ میلادی کال کې بل کلنتن پر سوډان اقتصادی بندیزونه ولګول نو د هغو پر وړاندی د سوډان هیواد له خپلو حکومتي دفترونو، سوداګریزو کمپنیو او نور راکړې ورکړې مرکزونو څخه غوښتنه وکړه چې د ډالرو استعمال بند کړي؛ خو په هغه کوښښ کې د سودان حکومت کامیاب نشو. اوس یو وار بیا سودان په دې کوښښ کې دی چې د ډالرو مخه بنده کړي.

٦ .ایران:

ایران هم په دې کوښښ کې دی چې د ډالرو مخه بنده کړي او په دې ځای کې یې ډیر کوښښ کړی دی ایران کوښښ کوی چې د ډالرو په مقابل کې د نورو هیوادونو پر پیسو معامله وکړي، د چاپان له هیواد څخه د تیلو په مقابل کې چاپانی ین لاسته راوړی کوښښ کوي چې د نورو هیوادانو په وړاندی د هغوی له پیسو څخه استفاده وکړی. د ۲۰۰۷ کال په اکتوبر کې ایران هیواد په دې وتوانیده چې د خپلې راکړې ورکړې په وړاندی ٪۸۵ بهرني اسعارو نه استفاده وکړي.

۷ .روسیه:

په ۲۰۰٦ میلادی کال کې ولادیمیر پوتین دا ښکاره کړه چې دوی خوښوي چې د ډالرو په مقابل کې له روسي روبل نه استفاده وکړی، د روسیې د مرکزی بانک لومړی معاون دا څرګنده کړه که چیر دوی د روبل تر شا ډالر وساتی نو د ډالرو په بحرانی کیدو سره به روبل هم بحراني شي نو دوی غواړي چې د دې تر شا دې نوری پیسی هم راشی لکه یورو.

خو دمګړی د اوکراین له پیښی وروسته کله چې امریکا او روسیه سره ښکر په ښکر شول د دواړو ګټې په خطر کې واقع شوې. امریکا پر روسیې اقتصادي بندیزونه ولګول د دې په ځواب کې د ولادیمیر پوتین د اقتصادي چارو معاوین سرجری ګلازیو د ۲۰۱۴ کال په مارچ کې له پوتین څخه غوښتنه وکړه چې د امریکا د مرکزي بانک بانډونه د اسعارو په مارکیت کې وپلوري تر څو د ډالرو ارزښت ته صدمه واړوي.

ایران او روسیه دواړه غواړي چې په ګډه یو بانک پرانیزي. د ایران ـ روسیې ګډ د سوداګرۍ خونې مشر اسدالله اسګرولادی د اکتوبر په یوولسمه په تهران کې داسې څرګندونې وکړې: «د امریکا او اروپایي اتحادیې له بندیزونو وروسته روسیه له ایرانی بانکونو سره په راکړه ورکړه کې د خطر احساس کوي، نو له همدی امله مونږ غواړو چې د ایران او روسیې تر منځ یو ګډ بانک د خپلو مرکزي بانکونو په مرسته پرانېزو.»

هغه د خپلې وینا پر مهال زیاته کړه: «نوموړی بانک به د دوو هیوادونو تر منځ د ریالو او روبلو تر منځ راکړه ورکړه سمبالوي او غواړی چې ډالر، یورو او پونډ څنډی ته کړی.»

په تېر سپتمبر کې ایران او روسیه په دی سره سلا شول چې له دی وروسته به په خپل منځي سوداګرۍ کې خپلې کرنسۍ تبدیلوي، یعنی کله چې ایران روسیه ته سوداګري توکي صادروي د هغو په مقابل کې به روسي ریبل مني او کله چی روسیه ایران ته سوداګری توکی صادروی نو د هغو په مقابل کې به ایرانی ریال لاسته راوړی او نور بهرني کرنسي ـ به څنډې ته کړي. د ایران او روسیې د ګډ بانک موخه هم دا ده چې د دغو اسعارو انډول برابر کړي.

روسیه نه غواړي چی له امریکا سر د ټوپک او ټانک جګړی ته ننوزی، دوی غواړی چې د امریکا د بندیزونو په وړاندې د ډالر د نړیوال باور په وړاندی جګړه وکړي تر څو نړیوالو ته ښکاره کړی چی ډالر کوم ارزښت نلری که چیری درېیمه نړیواله جګړه کیږی نو بیا دا تش کاغذونه هیڅ نشی کولای یوازی سره او سپین زر دی چی خپل باور د تل لپاره ساتی دوی غواړی چې د پډالرایزیشن پروسه پیل کړی له دی لاری له امریکایانو څخه د اکراین انتقام واخلی.

سوال دا دی چې ایا روسیه په یوازې ځان کولای شی چې د امریکایي ډالرو پر ضد جګړه وکړي؟ ګومان کېږي چې روسیه په یوازې ځان نشی کولای چې د ډالرو په وړاندی جګړه وکړي؛ خو دا کولای شی چې دغه جګړه پیل کړي او د دې جګړې مشري وکړي. دغسې جګړې د پوتین غوندې مشر ته اړتیا لري تر څو په هر کار کی په زړور ډول سره اقدام وکړي؛ خو په دې جګړه کې د روسیې لپاره تر ټولو مهمه دنده دا ده چې د ډالرو پر ضد یو بلاک جوړ کړی چې په دغه بلاک کې د چین پاتې کیدل یو حیاتي رول لوبولی شي. په نړۍ کې د ډالرو استعمال په اسیا کې نسبت نورو سیموته زیات دی، نو د ډالرو ضد جګړه کی د دې سیمی د هیوادونو رول زیات مهم دی.

۱ . Brue, McConnell, Economics, International Edition.

۲) Countries Considering Abandoning the US Dollar (and What It Means). ۷. Merritt, Jessica Article

۳. " De-Dollarization : Iran, Russia Planning to Establish Joint Bank

بی سوادی زنان و اثرات ناگوار آن در زندگی

نقیب الله حمید

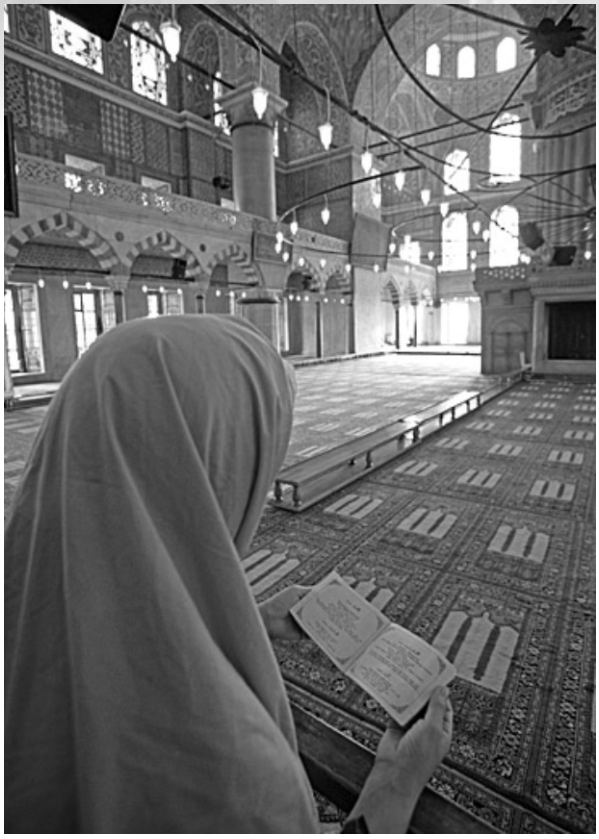

دانش یک ارزش است و هرکس که از آن بهره یی داشته باشد، بدون تردید با ارزش است، و بدین وسیله می تواند قداست ویژه یی را از آن خود نماید.

علم و دانش همسان چراغی است که پیرامون شخص روشنایی می بخشد و شخص دارنده آن، توسط این چراغ چاه را از راه، خوب را از خراب تفکیک و تمییز می کند و درک می کند که با پیمودن کدام راه می تواند که خویشتن را به مقصد رساند و گلدسته ی سعادت، آرامش، آسایش و رفاه را به دست آورد و با همین چراغ می تواند که نردبان ترقی و تکامل را بپیماید و به کوهپایه آرمان و آرزوی خود قدم گذارد.

شما خود امروز تبعات سازنده و اثرات نیکوی دانش و کار برد آن را در جهان مشاهده می کنید و برای تان پدیدار شده که کشوری که بر اسپ دانش سوار است، تا هنوز چه قدر راه های شنگلاخی را پیموده اند و دارند آخرین آرمان خود را به عینیت در می آورند.

تحصیل علم و کسب دانش از احکامی است که زن و مرد در آن مشترک می باشند وهرگز دین اسلام جنس را سد راه دانش اندوزی نمی داند.

افغانستان از جمله ی کشورهای است که چراغ علم و دانش در آن کم مایه و کم فروغ است و سطح علم و سواد در آن در نازل ترین درجه قرار داشته و پله ی میزان بی سوادیش سنگین می باشد.

در مقایسه در میان قشر مرد وزن از لحاظ باسواد و بی سواد، قشرآگاه و غیرتحصیل کرده میزان بی سوادی زنان سنگین تر می باشد.

اینکه چه عواملی بیشتر در بی سوادی زن افغان نقش دارد؟ و چرا زن افغان پیوسته همسان زنان جهان به ویژه زنان کشورهای همسایه خویشتن را به علم و دانش بیاراید و این ارزش و قداست را به دست آورند و چراغ بدست در این تاریکسرای قرار گرفت؟ و می توانست به حقوق وارزش خود پی می برد و نقطه قابل دقت این است که زنان روستایی و غیرشهری بیشترمحروم از سواد و دانش هستند به نسبت زنان شهری.

در این قضیه پای عوامل و مزاحمت های گونه گونی دخیل است که به چند آن اشاره می کنم:

- عدم احساس نیازمندی زن روستایی و بعضاً شهری به قضیه آموزش و فراگیری دانش.
- نبود اوقات مناسب برای آموختن.
- عدم اهمیت دادن جامعه روستایی و بعضاً شهری به آموزش و تعلیم زنان.
- عدم درک درست و صحیح زنان به آموزش.
- اجبار و واداشتن زنان روستایی به کار در مزارع و فعالیت های شاقه روستایی.
- اجازه ندادن پدر، برادرکلان و شوهر به سهمگیری دختر، خواهر و همسر در کلاس های آموزش و حتا بیرون شدن از منزل، گرچند با رعایت حجاب و لباس اسلامی باشد.
- مشکل نظام اختلاط در دانشگاه ها.
- مشکل مرد بودن استادان و آموزشگران در مراکز تعلیمی مربوط به قشرزن و عدم رضایت اولیای او به تعلیم این قشر توسط مرد.
- دوری مراکز تعلیمی از منزل.
- عدم تأمین مخارج تحصیل دختران توسط خانواده های شان.
- بها دادن بیشتر به فرزندان پسر نسبت به فرزندان دختر در جامعه روستایی.
- کار زیاد منزل.
- عدم آگاهی زنان روستایی از حقوق اجتماعی و خانوادگی خود.
- و...

این امور، در واقع سدها و موانعی اند فرا روی تعلیم زن و روی بردن این قشر به مراکز تعلیمی به منظور فراگیری علم و دانش و این امر، سبب می شود برای رشد میزان بی سوادی زنان افغان و محرومیت آنها از این زیور انسانی و ارزش بی همانند.

مبارزه علیه این موانع و برداشتن این مزاحمت ها در سر راه جامعه زن و فرام شدن مجال برای آنها در امر آموزش و فراگیری علم و رفع بی سوادی وابسته است به راه انداختن انقلاب فکری و فرهنگی، که این فعالیت های فرهنگی و فکری سبب ساز برای ایجاد دگرگونی در طرز باور و اندیشه مردان و زمامداران خانواده ها قرار گیرد و تا زمانی که افکار و نوع برداشت آنها دراین مورد دستخوش تغییر قرار نگیرد، بحران بی سوادی زن و در واقع این نقیصه ی بزرگ حل نمی گردد و این قشر محروم زن مجال نمی یابد که از این نعمت بهره مند گردد.

در کنار این، مسئولیت دولت افغانستان است که باکار گرفت از شیوه های گونه گون و سالیب حکیمانه در زمینه اطلاع دهی زنان روستایی از حقوق اجتماعی و خانوادگی شان و فراهم سازی زمینه ها و امکانات مناسب تعلیمی برای زنان افغان در شهرها و روستاها.

امروز، گرچند نهادها و سازمان های مختلف در کشور ما وجود دارد و سرگرم کار و فعالیت در زمینه های رشد سویه تعلیمی و مکنت اجتماعی و مواقف سیاسی زنان هستند، اما این نهاد ها بیشتر اهداف سیاسی و بازی های منفی را دنبال می کنند و مردم به دیده شک به آنها و فعالیت های شان می نگرند، این نهادها و سازمان ها به خاطری در مظان شک و تردید قرار دارند که به عوض آنکه در مجال گسترش تعلیم و ترویج سواد آموزی قشر زن تلاش ورزند، بیشتر به قضایای آزادی زن و مساوات میان مرد و زن واحیا و پرداخت حقوق آنها و کشاندن شان به بازار سیاست را مطرح می کنند و بعضاً تلاش دارند در از میان برداشتن رواج های نکوهیده و مذموم در ارتباط به زن از قبیل نکاحهای اجباری، بد دادن و ...

بناء، این نهاد ها تا هنوز نتوانسته اند که فرهنگ سواد آموزی را در میان زنان روستایی و حتا شهری تعمیم بخشد و طوری که گفته آمد، از این مهمتر در گام نخست، ایجاد انقلاب فکری در میان زمامداران خانواده هاست که بیشتر در این مورد مزاحمت می آفرینند و سد راه تعلیم و آموزش زنان مربوط خود قرار می گیرند.

اثرات ناگوار بی سوادی زن در زندگی:

پدیده بی سوادی قطع نظراز آنکه به زن یا مرد پیوند داده شود، امری است نکوهیده و زشت و طبعاً اثرات و تبعات ناگوار و نامطلوب را بدنبال می داشته باشد.

به گوه که پدیدار است زن نیمه بدنه ی جامعه انسانی را تشکیل می دهد و در قضایای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و خانوادگی نقش بارز دارند و اثر گذار در سمت و سو دهی و جهت بخشی این همه موارد و پدیده های می باشد.

پس از این جا، روشن می گردد که با دانش بودن این قشر به چه پیمانه تأثیرگذار در جهت بهترسازی و جریان یابی مطلوب و سازنده این قضایا می باشد و بی سوادی و ناآگاهی به چه اندازه برکندی و نادرستی این پدیده ها نقش داشته و اثرمنفی در رشد و سیرمطلوب آنها به جای می گذارد.

می شود که تبعات و اثرات بی سوادی قشرزن را در چند نقاط ذیل فشرده سازم:

- خانواده:

خانواده که ساخته و بنیادیافته از افراد مختلف است که از آن جمله قشرزن می باشدو همچنان زن و آغوش آن نخستین تربیت گاه و آموزشکده انسان است، بی سوادی آن اساسی ترین تأثیرمنفی در روند آسایش و امنیت و نظم خانواده و تربیت اطفال و سوق دهی آنها در پیمودن شاهراه های علم و دانش، تربیت و تعلیم به جای می گذارد.

تجربه نشان داده است که مادران تعلیم یافته و باسواد توانسته اند که افراد تحصیل یافته و تربیت شده و عضو مفید و سودمند به جامعه تقدیم نموده اند و پیوسته تلاش کرده اند که چراغ علم و دانش را در خانه خود پر فروغ و تابنده نگه داشته باشند که این امر، بدون شک اثرات و پیامد مثبت و سازنده در بهبودی و پیشرفت و سروسامان یابی جامعه بشری به جای گذارده است و برغم این، مادران بی سواد، چون جایگاه فرازمند و مقام ارزشی علم و تحصیل را نیم دانند معمولاً از یکسو در راستای تربیت و هدایات آنها توجه نمی ورزند و از سوی دیگر، علاقمند نیم باشند که فرزندان شان به تحصیل بپردازند و یا مجال و فرصت سازی برای تعلیم شان کنند که این گونه خانواده زادگاه و تولیدگاه افراد بی سواد قرار می گیرند، خانواده و جامعه بسا اوقات از این رهگذردر معرض آسیب پذیری قرار می گیرد و روند روی به رشد کاروان تمدن بشری مواجه به بحران و مشکلات می شود.

- جامعه:

بی سوادی سرنخ و منبع بروز امراض و ویروس های معنوی قرار می گیرد و افراد آلوده به این ویروس سلامت جامعه را به خطر مواجه می سازد و از این طیف افراد، همواره افعال و اخلاق مذموم و نکوهیده سر می زند، چون این طیف، پابند به ارزش های اخلاقی و اجتماعی نمی باشند و به سهولت به رویکردهای نادرست رفتاری دست می یازند وبه امراض پس گویی، نمامت، کبر، غرور، خودپسندی، خودمحوری، تمامیت خواهی، برتری جویی، تحقیرو توهین دیگران، مفاسد اخلاقی و ... مصاب می گردند و در عین حال، خود را سالم و صحت مند و پیراسته از این امراض می انگارند و چنین اعمال و اخلاق خود را نامطلوب نمی دانند که این، در واقع صدمه ی بزرگی برپیکره ی جامعه انسانی می رساند و منبع زایش اختلافات، بدبینی ها ، بی اعتمادی ها و منازعات قرار می گیرد.

هفته نامه
بجز اصلاح اراده دیگری ندارم
اصلاح ملی
د اسلام د اصیل فهم منبر

- اصلاح ملی در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مطالب آمده مسترد نمی شود.
- مطالب منتشره بیانگر آرای نویسنده گان است.

شعار ما

اصلاح فرد، خانواده و جامعه.
تأمین عدالت اجتماعی و قانونیت در کشور.
ترقی و انکشاف همه جانبهء افغانستان.

کابل د کارتن جوړولو فابریکه
Kabul Packages

د هر ډول او سایز کارتن جوړونکی

پته: د بګرامیو نساجي فابریکې څنګ ته د کابل د کارتن جوړولو فابریکه
تیلیفون: ۰۷۰۰۲۷۶۱۷۳ _ ۰۷۹۹۳۱۵۸۰۰ _ ۰۷۹۹۷۳۹۵۷۱
E-mail:kabulpackages786@yahoo.com

اصلاح پرزه فروشی

پرزه جات موتر های جاپانی، تویتا، های لکس
های اس کرولا، 4x4 سراچه و غیره.

حاجی شیرعلم لودین ۰۷۰۰۲۹۶۷۴۰
حاجی شینواری: ۰۷۰۸۳۸۲۲۷۱

قوای مرکز، باختر پلازه نزد مارکیت صرافی آریانا، کابل

مرکز تشخیصیه
لابراتوار طبی سفیر

Safir Medical Laboratories

Safir Medical Laboratory Diagnostic Center

لابراتوار طبی سفیر
یک نام مطمئن در عرصهٔ
اجرا معاینات معیاری لابراتواری

هرنوع معاینات لابراتواری از قبیل بیوشیمی، سیرولوژی، روتین خون، ادرار، مواد غایطه، TFT,Semin Analysis پتالوژی و کلچر با سامان و لوازم مجهز و مدرن لابراتواری توسط دوکتوران و تکنالوجستهای مجرب با معیارات لابراتواری اجرا میگردد.

آدرس:
کابل، منزل دوم سپین زر پلازه، نزدیک سینما بهارستان کارته پروان.
۰۷۹۹۱۵۲۳۲۹-۰۷۷۲۱۲۸۵۸۳
غزنی: منزل دوم اپارتمان دوم فرخی هوتل بازار صرافی شهر غزنی
۰۷۰۰۹۲۸۴۹۸
لغمان: شهر مهتر لام بابا، مقابل ریاست برق مارکیت حاجی طاؤس
۰۷۹۹۸۷۸۴۲۳ - ۰۷۷۸۴۵۵۷۷۸
Email:
safirlab_kbl@yahoo.com

نور ستاسو د سترګو رڼا

نور د سترګو کلینیک
Noor Eye Clinic

- Phacoemulsification
- B Scan
- YAG - Laser
- A Scan
- Auto Refractometery
- Cryoablation
- Advanced Tonometry
- Keratometery
- Anterior Vitrectomy
- Artificial Eyes
- Contact Lenses

Phone: 0602002014

د سترګو د ناروغیو تشخیص، درملنه او عملیاتونه په نوو، عصري او کمپیوټري وسایلو د تجربه لرونکو متخصصینو له خوا ترسره کېږي
دکار وخت د سهار له اوو بجو څخه د ماښام تر اوو بجو
ادرس. ډاکټر حسین یار پلازه، درمسال چوک، اوله ناحیه، جلال اباد
یادونه: د جمعې په ورځ ناروغان له فیس پرته Free معاینه کېږي

- د سترګو معاینات د کمپیوټر پواسطه
- د سترګې د پردې عملیات د فیکو پواسطه
- د سترګې تلویزوني معاینات B Scan
- د عینکو د نمبر ټاکن د کمپیوټر پواسطه
- د ګړو سترګو Squint جراحي
- د زوړندو زېړمو Ptosis جراحي
- د شکري د ناروغانو لپاره د سترګې خانګړي معاینات او عملیات
- د سترګې پلاستیک جراحي
- مصنوعي سترګې
- نمره لرونکي کنټکټ لینزونه

اعلانات شما را می پذیریم

هفته نامه اصلاح ملی
در ۲۸ ولایات کشور به تیراژبلند توزیع می گردد
اصلاح انلاین
پر بیننده ترین صفحه انترنتی افغانی
www.eslahonline.net

رادیو صدای اصلاح 104.3 FM
با ۱۶ ساعت نشرات در شب و روز
شماره تماس: ۰۷۷۳۸۹۰۹۵۰